

PRAMUKHANDHRA

32nd Year of Publication

We carry the news and views of Telugus

వ్యవస్థాపకులు
శ్రీ గోపాల్ శ్రీరామారావు

ప్రముఖవారం

తెలివే సుంపట్టణం

₹.15

జూన్ 2026

THE ONE AND ONLY TELUGU MAGAZINE CIRCULATED IN USA, UK, CANADA, GERMANY, AUSTRALIA, SOUTH AFRICA, U.A.E, SAUDI ARABIA, SINGAPORE, MALAYSIA & ALL OVER INDIA

GOTETI GRAPHICS

The Complete Printing Solutions

*Complete Service
from Designing to Delivery*

What we do....

BOOKS ♦ Biography ♦ Magazines ♦ In-house magazines ♦ Souvenirs
♦ Brochures ♦ Diaries & Company profiles.

OFFICE STATIONARY ♦ Business Cards ♦ Letterheads ♦ Invoice ♦ Vouchers ♦ Receipts
♦ Delivery Challan Books ♦ Invitation Cards ♦ Wedding Cards ♦ Other occasion Cards
♦ Dance Arangetram Cards ♦ Hotel Menu Cards ♦ Merit Certificates.

BINDING OPTIONS ♦ Hard cover ♦ Soft cover ♦ Perfect Bind ♦ Spiral bind
♦ Wiro bind & Comb Binding.

64 (16), Thambiah Road, West Mambalam, Chennai - 600 033. INDIA

☎ : 044 2474 2091 / 2371 6322 📞 : 98400 48491 E-mail : gotetigraphics@gmail.com

ప్రముఖాంధ్ర

ప్రపంచ తెలుగుల మానస పత్రిక

జూలై 2026

సంపుటి : 32 **379** సంచిక : 7

చక్కని, చిక్కని, పున్నమి వెన్నెల పదాల తెలుగు తల్లికి వందనం!

రతనాల తెలుగు రాగాలు చిలుకు
సుందర సువర్ణ స్వప్నాల జిలుగు
రాశియై వెలుగు తెలుగునేమని చెబుదు!
ఏనాటి తెలుగు ఎన్ని యుగయుగాల నుంచి
జగ జగాల వెలుగుచున్నదని తెలుపుదు!

- ఈ తెలుగు ఈనాటిదా? ఏనాటిదో, ఎన్నెన్ని యుగాలుగా జగాలను దీప్తి చెందించినదో! ఎందరు మహానుభావులు, యుగకర్తలు, కవులు, కళాకారులు, రాజులు, రాజాజులు, చక్రవర్తులు, ఋషులు, కృషీవకులు, కర్మిష్టులు, ధర్మిష్టులు ఈ తెలుగు ధరిత్రి నుండి పుట్టి తెలుగుకి చక్కని, చిక్కని, తీయతీయని పున్నమి వెలుగుల చక్కదనాలను వర్షింపజేసారో! ఏమని జెప్పుదు, ఎన్నెన్నని జెప్పుదు!

ఎన్నగా తెలుగు మహిమ ఎంతగా వున్నదో! త్రిలింగుగా బుట్టి, ఆంధ్రగా పలకమారి, ఫలించి, ఎందరిని ఎంతగా ఆనందపరచిందో, ఆవేశపరచిందో ఎలా చెప్పను. విస్వామిత్రుడు, వ్యాసుడు, వాల్మీకి, రాముడు, కృష్ణుడు, బుద్ధుడు వీరికి ముందే ఈ తెలుగు వుందని ఎందరికి తెలుసు. సీతాన్వేషణ సమయంలో సుగ్రీవుడు వానరులకు ఆదేశమిస్తూ - “అనీక్ష్య దండకారణ్య న పర్వత నదీ గుహాం! నదీం గోదావరీభైన సర్వమేవాను పశ్యతీ, తదైవాంధ్రాశ్య పుండ్రాశ్య, చోళాంపాండ్యేశ్వ కీరగాన్” అంటూ ఆంధ్రలోని గోదావరి ప్రాంతముల్లో ఉండే అడవుల్లనిటియందు అన్వేషణ జరుపమన్నాడని ఆదేశించాడంటే అప్పటికే ఈ ఆంధ్రమూ, ఆంధ్రులూ వున్నారని విషయం తెలుస్తూంది.

భారతమాత బహు పుణ్య చరిత. దివ్యజనితయైన తెలుగుతల్లి అన్నపూర్ణ, ఆశ్రిత కల్పవల్లి. స్థితిక స్వభావంతోనే తమ వారినందరిని రూపు దిద్ది, విద్యా వినయ సంపన్నతతో ప్రతిభావంతుల్ని చేసింది. అసంగ, అహంకారరహితంగా, ధైర్యోత్సాహములతో ముందుకుద్యమించేవానిగా తెలుగువారిని ప్రఖ్యాతినొందించినది. కార్యసిద్ధికి సంతోషించడంగాని, వృల్లానికి దుఃఖించడంగాని తెలుగువాని స్వభావం కాదు. విద్యలో, విజ్ఞానంలో వితరణశీలంలో తెలుగువాడు మొనగాడు. కొండలు, కోసలు సాగరాలని సహితము ఆనాడే అవలీలగా దాటి, తన బావుటాను విశ్వమంతా విస్తరింజేసినవాడు తెలుగువాడు. ఇప్పుడు కూడా ఉద్యమిస్తూనే ఉన్నాడు. ప్రతిభను ప్రభవింపజేస్తూనే వున్నాడు. కాని తెలుగుదనపు తియ్యదనాన్ని తన నాలుక ద్వారా పలికించలేకున్నాడు. వాచికాన్నీ భాషను మరుస్తున్నాడు. తెలుగుదనపు వెలుగుదనం కృష్ణపక్షపు శశాంకునిలా దినదినమూ క్షీణిస్తున్నది. గత ఏడు సంవత్సరాలుగా(ప్రస్తుతం 32 సంవత్సరాలుగా) తెలుగు కోసమే అవిశ్రాంతమైన కృషి చేస్తున్న “ప్రముఖాంధ్ర” ముందు ఇంటిని తెలుగు వెలుగుతో తీర్చి దిద్దుకోవాలనే సత్సంకల్పంతో “తెలుగు తల్లి కి వందనం” అను పేరిట, సూర్యతేజో భూషితమైన చిత్రభాను సంవత్సర ప్రారంభ శుభ ఘడియలనుండి, చెన్నై నుండి తెలుగువారిని జాగృతపరిచే ఓ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించదలిచింది. చిరంజీవుల్నీ, చిరంజీవులకన్నా జననీ జనకుల నుండి స్పందన తీసుకు రావలెననడి ఈ ఉద్యమానికి తెలుగు వారందరూ ఊపిరిగా నిలవాలనీ కోరుతుంది. ముందు ముందు ఇతర ప్రాంతాలకు, దేశాలకు ఈ ఉద్యమాన్ని కొనసాగించాలనీ నిశ్చయానికి వచ్చింది. ఊహ మాది ఊపిరి మీది. పరమేశ్వరుణ్ణి ప్రార్థిస్తూ, మీ ఆసీస్సులకోసం ఎదురు చూస్తున్నది. జై తెలుగు తల్లి!

- బుధ జన విధేయుడు
శ్రీ గోటేటి శ్రీ రామారావు
జై హింద్, జై భారత్, జై తెలుగు
ప్రముఖాంధ్ర, ఏప్రిల్, 2002

Founder Editor : GOTETI SRI RAMA RAO, Editor : GOTETI VENKATESWARA RAO

Printed, Published & Owned by G.V.RAO, Associate Editor

at GOTETI GRAPHICS, 16 (64), Thambiah Reddy Road, West Mambalam, Chennai - 33.

Phone : 91-44-24742091, 91-44-23716322, 91-44-24894145 - Tele Fax : 91-44-23716322

www.pramukhandhra.org/E.mail : pramukhandhra95@gmail.com

YEARLY SUBSCRIPTION : RS. 216/- PROMOTERS SUBSCRIPTION : RS. 2116/-

తెలుగు తేజాలు

వైణిక శిఖామణి చిట్టిబాబు

చిట్టి బాబు (13 అక్టోబర్ 1936 -- 9 ఫిబ్రవరి 1996) భారతదేశానికి చెందిన ప్రముఖ శాస్త్రీయ సంగీత విద్వాంసుడు. కర్ణాటక సంగీత రంగంలో అత్యున్నత వీణా విద్వాంసులలో ఒకరైన ఆయన, తన జీవితకాలంలో జగత్ ప్రఖ్యాతి గాంచారు. “వీణ” వాద్యపరికరానికి ఆయన పేరు పర్యాయపదంగా మారింది. కర్ణాటక సంగీతాభిమానులు ఆయనను అప్పట్లోనే కాక నేటికీ “వీణ చిట్టి బాబు”గానే గుర్తిస్తారు.

చల్లపల్లి చిట్టి బాబు 1936 అక్టోబర్ 13న ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని కాకినాడలో సంగీతాభిమానులైన చల్లపల్లి రంగారావు, చల్లపల్లి సుందరమ్మ దంపతులకు జన్మించారు. జనన సమయంలో ఆయనకు “హనుమాన్లు పంతులు” అనే పేరు పెట్టారు. ఇంట్లో మాత్రం ఆయనను ప్రేమగా “చిట్టి బాబు” అని పిలిచేవారు. తరువాత కాలంలో ఆయన తండ్రి తన కుమారుని అధికారిక పేరును “హనుమాన్లు పంతులు” నుండి “చిట్టి బాబు”గా మార్చారు.

చిట్టి బాబు బాల్యంలో అయిదేళ్ల వయస్సులోనే వీణ వాయింపడం ప్రారంభించారు. ఆయనలోని అసాధారణ ప్రతిభను ఆయన తండ్రి తొలినాళ్లలోనే గుర్తించి ఎంతో శ్రద్ధతో ప్రోత్సహించారు. చిట్టి బాబు తన తొలి సంగీత కచేరీని 12 ఏళ్ల వయస్సులో నిర్వహించారు. ఆయనకు తొలి ప్రాథమిక పాఠాలు శ్రీ పండ్లవాడ ఉప్పాకయ్య గారి వద్ద, అలాగే శ్రీ అయ్యుని అప్పలాచార్యుల గారి వద్ద లభించాయి. అనంతరం మహామహోపాధ్యాయ డా. ఈమని శంకర శాస్త్రి గారి ప్రధాన శిష్యులలో ఒకరిగా ఎదిగారు.

1948లో, చిట్టి బాబుకు తెలుగు చిత్రం “లైలా--మజ్ను” లో బాలనటుడిగా (చిన్న మజ్ను పాత్ర) నటించే అవకాశం రావడంతో ఆయన

కుటుంబం చెన్నైకి తరలివెళ్లింది. ఈ చిత్రాన్ని భానుమతి రామకృష్ణ నిర్మించగా, ఆమెతో పాటు అక్కినేని నాగేశ్వర రావు ప్రధాన పాత్రల్లో నటించారు. ఆ చిత్రం విజయవంతమైంది. చిన్న చిట్టి బాబు మరో చిత్రంలో కూడా ఒక చిన్న పాత్రలో నటించారు.

కేవలం 12 ఏళ్ల చిన్న వయస్సులోనే చిట్టి బాబు తన లక్ష్యంపై అపారమైన ఏకాగ్రతతో, శాస్త్రీయ సంగీత విద్వాంసుడిగా ఎదగాలనే దృఢ సంకల్పంతో ముందుకు సాగారు. డా. ఈమని శంకర శాస్త్రి గారి వినూత్నమైన వీణా వాదన శైలి ఆయనకు గొప్ప ప్రేరణగా నిలిచింది. వారి శిష్యత్వంలో ఆయన వీణా వాదనలోని సూక్ష్మాంశాలన్నింటిని అభ్యసిస్తూ తన ప్రతిభను మరింత పదునుపెట్టుకున్నారు.

1948 నుండి 1962 వరకు చిట్టి బాబు దక్షిణ భారతీయ సినీ సంగీత రంగంలో ప్రముఖ వీణా విద్వాంసుడిగా విశిష్ట స్థానం సంపాదించారు. ఆ కాలంలోని ప్రముఖ సంగీత దర్శకులు అయిన సాలూరి రాజేశ్వర రావు, పెండ్యాల నాగేశ్వర రావు, జీ. దేవరాజన్ మరియు ఎం ఎస్ విశ్వనాథన్ - - టీ కే రామమూర్తి ద్వయం తదితరుల సంగీత దర్శకత్వంలో రూపొందిన అనేక చిత్రాల నేపథ్య సంగీతానికి ఆయన వీణ వాయింపారు. ఆ కాలంలో దక్షిణ భారతీయ సినీ సంగీతంలో వీణ ప్రధాన వాద్యంగా విస్తృతంగా వినియోగించబడేది. అందువల్ల, ఆ కాలంలోని తెలుగు, తమిళ భాషల ఎన్నో సూపర్ హిట్ పాటల్లో చిట్టి బాబు వీణా నాదం తప్పనిసరిగా వినిపించేది.

అయినప్పటికీ, వేదికలపై శాస్త్రీయ సంగీత విద్వాంసుడిగా గుర్తింపు పొందాలనే ఆయన తపన ఏమాత్రం తగ్గలేదు. సినీ సంగీతంలో

కొనసాగుతూనే చిట్టిబాబు సమాంతరంగా శాస్త్రీయ సంగీత కచేరీలు కూడా నిర్వహిస్తూ వచ్చారు. 1967లో అప్పటి మైసూరు మహారాజు జయచామ్రాజేంద్ర ఒడయార్ తన రాజప్రాసాదంలో చిట్టి బాబు ఇచ్చిన ప్రత్యేక వీణా ప్రదర్శనను ఆలకించి, ఆయన బహుముఖ ప్రతిభకు ఎంతో ముగ్ధులయ్యారు. ఆ సందర్భంలో మహారాజు తన మెడలో ఉన్న బంగారు గొలుసును స్వయంగా తీసి చిట్టి బాబుకు బహూకరించి, “వైణిక శిఖామణి” అనే బిరుదును ప్రదానం చేశారు. “నూరేళ్ల క్రితం శ్రీ వీణ శేషన్న గారికి అందించిన ఈ రత్నాల హారం మరియు ‘వైణిక శిఖామణి’ బిరుదును, ఆ మహా వైణికుడిని మాకు గుర్తు చేసే మరొక ప్రతిభావంతుడైన వైణికుడికి అందించేందుకు మేమెన్నాళ్లుగానో ఎదురుచూస్తున్నాము. ఆ రోజు ఇప్పుడు వచ్చింది,” అని చిట్టి బాబును సత్కరిస్తూ మైసూరు మహారాజు కొనియాడారు.

ఆ బంగారు గొలుసుకు రత్నాలతో అలంకరించబడిన ఒక విలువైన బంగారు హారం కూడా అమర్చబడి ఉండేది. కళలు, సంగీతం పట్ల అపారమైన అభిరుచి కలిగిన పరమ రసహృదయుడిగా పేరుగాంచిన మైసూరు మహారాజు చేతుల మీదుగా లభించిన ఈ గౌరవాన్ని చిట్టి బాబు ఎంతో అపురూపంగా భావించేవారు. వాడయ్యాన “రాజులలో సంగీత విద్వాంసుడు, సంగీత విద్వాంసులలో రాజు” అని కూడా అభివర్ణించేవారు.

చిట్టి బాబు అనేక అంతర్జాతీయ సంగీత ఉత్సవాలలో భారతదేశానికి ప్రాతినిధ్యం వహించారు. వాటిలో 1971లో అప్పటి పశ్చిమ జర్మనీ, 1987లో సోవియట్ యూనియన్ లో జరిగిన “ఫెస్టివల్ ఆఫ్ ఇండియా”, అలాగే 1993లో జపాన్ లోని టోక్యో నగరంలో టోక్యో సమ్మర్ ఫెస్టివల్ ముఖ్యమైనవి. దాదాపు నలభై ఏళ్లపాటు ఆయన భారతదేశమంతటా విస్తృతంగా పర్యటించడమే కాకుండా, అమెరికా, యూరప్, ఆస్ట్రేలియా, మధ్యప్రాచ్యం మరియు ఆసియా-పసిఫిక్ ప్రాంతాల్లో కూడా అనేక సంగీత కచేరీలు నిర్వహించారు. తన సంగీతంతో పాటు భారతదేశపు సమృద్ధమైన సంగీత వారసత్వాన్ని ప్రపంచవ్యాప్తంగా పరిచయం చేశారు.

చిట్టి బాబు అనేక పురస్కారాలు, బిరుదులతో సత్కరించబడ్డారు. వాటిలో కొన్ని:

- ❖ 1972 -- తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంవారి “ఆస్థాన విద్వాన్” బిరుదు
- ❖ 1972 -- అప్పటి తమిళనాడు ముఖ్యమంత్రి ఎం. కరుణానిధి చేతుల మీదుగా తమిళనాడు ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠాత్మక “కలైమామణి” పురస్కారం; ప్రదానం
- ❖ 1980 -- “తంత్రి విలాస్ సంగీత పీఠ్”, బొంబాయి
- ❖ 1981 -- అప్పటి ముఖ్యమంత్రి టంగుటూరి అంజయ్య చేతుల మీదుగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ “తెలుగు వెలుగు” పురస్కారం; ప్రదానం

- ❖ 1981--1987 -- అప్పటి ముఖ్యమంత్రి ఎంజీ రామచంద్రన్ చేతుల మీదుగా తమిళనాడు ప్రభుత్వ “స్టేట్ ఆర్టిస్ట్” గౌరవం; ప్రదానం
- ❖ 1984 -- విశాఖపట్నంలోని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం వారు ప్రదానం చేసిన “కళాప్రపూర్ణ” గౌరవ డాక్టరేట్
- ❖ 1990 -- కృష్ణ గాన సభ వారి “సంగీత చూడామణి” బిరుదు
- ❖ 1990 -- అప్పటి భారత రాష్ట్రపతి ఆర్. వెంకటరామన్ చేతుల మీదుగా న్యూఢిల్లీకి చెందిన ప్రతిష్ఠాత్మక సంగీత నాటక అకాడమీ పురస్కారం ప్రదానం
- ❖ 1991--92 -- అప్పటి భారత ఉపరాష్ట్రపతి శంకర్ దయాళ్ శర్మ ప్రదానం చేసిన “స్పిరిట్ ఆఫ్ ఎక్సలెన్స్ అవార్డు”
- ❖ 1993 -- కాంచీ కామకోటి పీఠం వారి “ఆస్థాన విద్వాన్” బిరుదు
- ❖ 1995 -- మైలాపూర్ ఫైన్ ఆర్ట్స్ క్లబ్ వారి “సంగీత కళా నిపుణ” బిరుదు

1964లో విడుదలైన తమిళ చిత్రం “కలైకోవిల్” లో వీణా విద్వాంసుడైన నాయక పాత్రకు చిట్టి బాబు వీణ వాయిచారు. పట్నం సుబ్రహ్మణ్య అయ్యర్ స్వరపరచిన “రఘువంశ సుధాంబుధి చంద్ర” కృతిని, దర్శకుడు బాపు రూపొందించిన ప్రసిద్ధ తెలుగు పౌరాణిక చిత్రం సంపూర్ణ రామాయణం యొక్క శీర్షిక నేపథ్య సంగీతంగా చిట్టి బాబు ఎంతో ఆహ్లాదకరంగా వీణపై ఆలపించారు. 1974లో విడుదలైన సంగీతం శ్రీనివాస రావు దర్శకత్వం వహించిన అవార్డు గెలుచుకున్న తమిళ చిత్రం దిక్కుట్ర పార్వతి కి చిట్టి బాబు సంగీత దర్శకుడిగా వ్యవహరించారు. ఈ చిత్రం సీ. రాజగోపాల చారి (రాజాజీ) రచించిన కథ ఆధారంగా రూపొందించబడగా, ఇందులోని గీతాలను ప్రముఖ కవి కన్నదాసన్ రచించారు. ఈ చిత్రంలో వాణి జయరాం ఆలపించిన “ఆగాయం మాలై పులిందాల్ “ పాట అప్పట్లో విశేష ప్రజాదరణ పొందింది. 1979లో “శ్రీ రాఘవేంద్ర మహిమే” అనే కన్నడ చిత్రానికి కూడా ఆయన సంగీతం సమకూర్చారు. ఆ చిత్రం తరువాత తెలుగులోనూ డబ్ చేయబడింది.

తన శిష్యులకు చిట్టి బాబు ఎంతో ఓర్పుతో వీణ విద్యను బోధించేవారు. అలసట తెలియకుండా వారికి వీణ వాదన లో శిక్షణ అందించేవారు. తన గురువు ఈమని శంకర శాస్త్రి ప్రారంభించిన “ఈమని బాణి” సంప్రదాయాన్ని కొనసాగిస్తూనే, చిట్టి బాబు తనకంటూ ఒక విలక్షణమైన శైలి, ప్రత్యేక గుర్తింపును సృష్టించుకున్నారు. ఆయన వీణ వాదన లోని మాధుర్యం, స్వర వైవిధ్యం, అపూర్వమైన నాద గాంభీర్యం ఆయన శైలికి చిరస్మరణీయ లక్షణాలుగా నిలిచాయి. పవిత్ర వేదఘోషలను పోలిన గంభీర స్వరాలనుండి కోయిల కుహూత్కారంలా మృదువైన నాదాల వరకు,

SRI RAJARAJESWARI JEWELLERY

The Oldest Jewellery Shop in Pondy Bazaar

81, Pondy Bazar, T. Nagar, Chennai - 600 017.
Phones : 28152387, 28154653

The Purest Treasurer Mortal Times
Afford is Spotless Reputation

రుచికి, సువాసనకి, ఆరోగ్యానికి నాణ్యమైన

“అజరతా”

వక్రమోడి

రవికుమార్ అండ్ కంపెనీ -
చెన్నై

అంతేకాక పాశ్చాత్య సంగీత ప్రభావంతో కూడిన తన స్వీయ స్వరకల్పనలను కూడా ఆయన వీణపై అద్భుతంగా పలికించగలిగారు.

గాత్ర సంగీతానికి సమానమైన నాద మాధుర్యంతో పాటలు, కృతులను వీణపై వినిపించడంలో ఆయనకు అసాధారణ నైపుణ్యం ఉండేది. తన సంగీతంతో శ్రోతల హృదయాలను తాకి, వారిలో లోతైన భావోద్వేగ స్పందనలను రేకెత్తించగల మహత్తర కళాకారుడు ఆయన. చిట్టి బాబు సంగీతం సంగీత విమర్శకులను మెప్పించడమే కాకుండా, ముఖ్యంగా యువతలో కూడా సంగీతంపై ఆసక్తి, కుతూహలాన్ని రేకెత్తించేది. అందువల్ల ఆయన కచేరీలు ఎల్లప్పుడూ ప్రేక్షకులతో క్రిక్కిరిసిపోయేవి.

చిట్టి బాబు స్వరపరచి, స్వయంగా వీణపై వాయించిన “కోమ్మల్లో కోయిల” (కుక్కు సాంగ్) సంగీతాభిమానుల్లో అపారమైన ఆదరణ పొందింది. ఇందులో ఆయన కోయిల కుహూత్కారాన్ని వీణపై దాదాపు యథాతథంగా ఆవిష్కరించారు. ఈ స్వరకల్పన మాండ్ రాగంపై ఆధారపడి ఉంది. ఆయన 25కు పైగా సంగీత ఆల్బమ్లు (ఎల్పీ రికార్డులు) విడుదల చేశారు. వాటిలో “టెంపుల్ బెల్స్” మరియు “వెడ్డింగ్ బెల్స్” ఆల్బమ్లు విశేష ప్రాచుర్యం పొందాయి.

గురువాయూర్ దొరై గారు, 1950ల ప్రారంభంలో చిట్టిబాబు తొలి కచేరీలో మృదంగం వాయించిన మృదంగ విద్వాంసుడు. వారిద్దరి మధ్య ఎంతో ఆత్మీయమైన అనుబంధం ఉండేది; నలభై సంవత్సరాలకు పైగా వారు అద్భుతమైన సంగీత జంటగా నిలిచారు. ప్రముఖ మృదంగ విద్వాంసుడు శ్రీ పాలాట్ మణి అయ్యర్ గారు, తాను ఎదుగుతున్న కళాకారుడిగా ఉన్న రోజులలో తనతో అనేకసార్లు కలిసి వాయించడం, అలాగే 1970ల ప్రారంభంలో ఒక ఎల్పీ రికార్డు కోసం కూడా తనతో సహవాద్యం చేయడం చిట్టిబాబుకు ఎంతో గర్వకారణంగా ఉండేది.

“వీణే నా జీవిత లక్ష్యం” అని చిట్టిబాబు తరచూ చెప్పేవారు. ఆయన శాస్త్రీయ సంగీత విద్వాంసుడైనా, సంగీతంలో ఆధునిక ధోరణులను ఆహ్వానించాలని విశ్వసించేవారు; అదే సమయంలో శాస్త్రీయ సంగీత సంప్రదాయాలను పాటించే వారు. “సంప్రదాయాలను గౌరవించాలి, కానీ కట్టుబాట్లను చెరిపేయవచ్చు” అన్నదే శాస్త్రీయ సంగీతంపై ఆయన దృక్పథం. వీణ వేదాలంత ప్రాచీనమైనదే అయినప్పటికీ, రేపటి తరానికి తగ్గట్టుగా ఆధునికమైనదని ఆయన బలంగా నమ్మేవారు. ఆయన మాటల్లోనే చెప్పాలంటే --- “వీణపై అనే పదం ‘వీ’ అక్షరంతో మొదలవుతుంది; నా అభిప్రాయం ప్రకారం ఆ ‘వీ’ అంటే వీవశ్రీశీనా (మాధుర్యం). ఆ ‘వీ’ ని తీసేస్తే అది USIC అవుతుంది (YOU SICK!)”. అందుకే, మహోన్నతమైన వీణా వాయిద్య శైలికి ప్రసిద్ధుడైన ఈమని శంకరశాస్త్రి గారి వద్ద శిక్షణ పొందిన చిట్టిబాబు వీణా వాదన, మాధుర్యానికి ప్రతీకగా ప్రసిద్ధి చెందింది.

చిట్టిబాబు గారి భార్య భోగరాజు సుదాక్షిణాదేవి గారు, ప్రముఖ భారత జాతీయ నాయకుడు స్వర్ణీయ శ్రీ భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్య గారి మనవరాలు. ఆయన వైద్యుడు, భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు; గాంధీజీ, నెహ్రూజీ లతో అత్యంత సన్నిహితంగా పనిచేశారు. 1939లో భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ అధ్యక్ష పదవికి పోటీ చేసి నేతాజీ సుభాష్ చంద్రబోస్ చేతిలో ఓడిపోయారు. అలాగే ఆంధ్రా బ్యాంక్ స్థాపకుడు కూడా ఆయనే. అనంతరం 1952 నుండి 1957 వరకు మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్ర గవర్నర్ గా సేవలందించారు. సుదాక్షిణాదేవి గారు 2011లో పరమపదించారు.

వసంత ఋతువులో కోయిల కుహూత్కారం వినిపించినప్పుడల్లా, కర్ణాటక వాద్య సంగీతాభిమానులు --- ముఖ్యంగా వీణ ప్రేమికులు --- చిట్టిబాబు గారిని ఎప్పటికీ స్మరించుకుంటారనడం అతిశయోక్తి కాదు.

డాక్టర్. బీ. యన్. వీ. పార్థసారథి

గురు అక్షరమాల స్తుతి...!!

అ - అద్వైతమూర్తి - గురువు
ఆ - ఆనందస్ఫూర్తి - గురువు
ఇ - ఇలదైవం - గురువు
ఈ - ఈశ్వరరూపము - గురువు
ఉ - ఉద్ధరించువాడు - గురువు

ఊ - ఊర్ధ్వముఖుడు - గురువు
ఋ - ఋజువర్తనుడు - గురువు
ఋ - ఋణము లేనివాడు - గురువు
ఎ - ఏమిలేదని చెప్పువాడు - గురువు
ఏ - ఏకమేవాద్వితీయం బ్రహ్మ - గురువు

ఐ - ఐశ్వర్య ప్రదాత - గురువు
ఒ - ఒక్కటే ఉన్నది అని చెప్పువాడు - గురువు
ఓ - ఓంకార రూపము - గురువు
ఔ - ఔదార్య మేరువు - గురువు
అం - అందరూ సేవించేది - గురువు

అః - అహంకార రహితుడు - గురువు
క - కళంకము లేనివాడు - గురువు
ఖ - ఖండరహితుడు - గురువు

ల - గుణాతీతుడు - గురువు
ఘ - ఘనస్వరూపము - గురువు

జ - జిజ్ఞాసులకు జ్ఞానప్రదాత - గురువు
చ - చక్రవర్తి - గురువు
ఛ - ఛత్రము వంటి వాడు - గురువు
జ - జనన మరణములు లేని వాడు - గురువు
ఝ - ఝరులవలె బోధించువాడు - గురువు

ఞ - జ్ఞానస్వరూపము - గురువు
ట - నిష్కపటుడు - గురువు
ఠ - నిష్ఠకలవాడు - గురువు
డ - డంబము లేనివాడు - గురువు
ఢ - ఢంకా మ్రోగించి చెప్పువాడు - గురువు

ణ - హౌ తూష్టిభావము కలవాడు - గురువు
త - తత్త్వోపదేశికుడు - గురువు
థ - తత్త్వమసి నిర్దేశకుడు - గురువు
ద - దయాస్వరూపము - గురువు
ధ - దండించి బోధించువాడు - గురువు
న - నవికారుడు - గురువు

ప - పంచేంద్రియాతీతుడు - గురువు
ఫ - ఫలాకాంక్షా రహితుడు - గురువు
బ - బంధము లేనివాడు - గురువు
భ - భయరహితుడు - గురువు
మ - మహావాక్యబోధకుడు - గురువు

య - యమము కలవాడు - గురువు
ర - రాగద్వేష రహితుడు - గురువు
ల - లవలేశము ద్వేషము లేనివాడు - గురువు
వ - వశీకరణశక్తి కలవాడు - గురువు
శ - శమము కలవాడు - గురువు

ష - షడ్భావ వికారములు లేనివాడు - గురువు
స - సహనశీలి - గురువు
హ - హరిహర రూపుడు - గురువు
ళ - నిష్కళంకుడు - గురువు
క్ష - క్షరాక్షర విలక్షణుడు - గురువు
అ-ఎఱుకతో ఉన్నవాడు -

గురువు లందరికి గురు పౌర్ణమి శుభాకాంక్షలు

వృక్షాలు - దోషాలు

శ్లో॥ హాటక తరురపి నేచ మందిర సవిధేష్వి తీరితం యస్మాత్!
తస్మాత్సర్వే వృక్షా స్సర్వ దిగంతే వినిందితాస్తేస్యః॥

శిల్పరత్నం నిర్ణయించినట్లు తోచుచున్నది. చాల గ్రంథాల్లోను, విష్ణు ధర్మోత్తర పురాణం, వశిష్ట సంహిత, వాయు పురాణం, క్రింద తెలిపిన గ్రంథాలు మొదలగు వాటిలో గృహవరణము నందలి వృక్షాల గూర్చి చెప్పబడినది.

తాత్పర్యము : ఇంటి ఆవరణలో బంగారపు వృక్షమైన ఉండరాదని ప్రాచీనులు చెప్పితిరి. కాబట్టి ఏ దిక్కుల యందును చెట్లుండుట ప్రశస్తము కాదు.

వివరణ : అతి ప్రాచీన కాలమున ఇంటి పరిసరాల్లో వృక్షాలుండరాదనే నిర్ణయించినట్లు, కాలక్రమేణ వృక్షాల ఉపయోగాదులు తెలుసుకొని, ఇంట్లో ఉండవలసినవి, ఉండకూడనివి

ఏయేవృక్షాలను పెంచితే ఎటువంటి ఫలితాలు కలుగునో వివిధ గ్రంథాల యందు క్రింది విధంగా కలదు.

ఈ శ్లో॥ వర్షయే తూర్వతోశ్వతం ప్లక్షం దక్షిణ తస్తథా॥ న్యగ్రోధే పశ్చిమే భాగే ఉత్తరే చాప్యదుంబరం॥ అశ్వతే తుభయం, బ్రూయా తృ ఏభూయాత్పరాభవం!

రావి, జువ్వి, మర్రి, అత్తి చెట్ల ఫలాలు - బృహత్సంహిత.

న్యగ్రోధే రాజతః పీడా నేత్రామయ ముదుంబరే॥ - బృహత్సంహిత

తాత్పర్యము : గృహం నిర్మించే స్థలంలో తూర్పున రావిచెట్టు భయాన్ని, దక్షిణంలో జువ్విచెట్టు పరాభవాన్ని, పడమరలో మణిచెట్టు రాజపీడను, ఉత్తరంలో అత్తిచెట్టు నేత్ర రోగాన్ని కలుగజేస్తాయి. కాబట్టి అట్టిస్థలాల్లో గృహ నిర్మాణం చేయరాదు.

మర్రి, అత్తి, రావి, జువ్వి వరుసగా తూర్పు, దక్షిణం, పశ్చిమం, ఉత్తరంలో ఉంటే శ్రేష్ఠం

శ్లో॥ వటః పురస్తాచ్ఛ్రేష్ఠ స్వా ద్దక్షిణే చాప్య దుంబరః! అశ్వతః పశ్చిమే ధనః ప్లక్ష సూత్తరత శ్శుభః॥

తాత్పర్యము : గృహం నిర్మించే స్థలంలో తూర్పు దిశయందు మణిచెట్టు, దక్షిణంలో అత్తిచెట్టు, పడమరలో రావిచెట్టు, ఉత్తరంలో జువ్విచెట్టు ఉన్నయెడల శుభం కలుగును.

ఆగ్నేయంలో ఉండకూడని వృక్షాలు - వాస్తు ప్రదీపం :

శ్లో॥ క్షీరవృక్షా వటాశ్వత రక్త పుష్ప ద్రుమాస్త ధా॥

సంకటకా శ్శాల్మలీ చప గోదుంబర సంజ్ఞకౌ॥

అగ్ని కోణే నదాదుష్టా మృత్యుపీడా ప్రదాయికాః॥ --వాస్తు ప్రదీపం

తాత్పర్యము : పాలుగల చెట్లు, మట్టి, రావి, ఎర్రని పువ్వులు గల చెట్లు, ముండ్లుగల చెట్లు, గారుగు చెట్లు, జువ్వి చెట్లు, అత్తిచెట్లు ఆగ్నేయ భాగమందుండుట మృత్యు ప్రదము.

వాస్తవ రాజవల్లభం ననునరించి గృహవరణంలో పాలుగారు చెట్లు ధన నాశనం, బళ్ళచెట్లు భయం, ఫలవృక్షాలు సంతాన నష్టాన్ని కల్గిస్తాయి:

శ్లో॥ వృక్షా దుగ్ధ స కంటకాశ్చ ఫలిన స్యాజా గృహదూరత॥

శస్త్రే చంపక పాటలే చకదళీ జాతీ తథా కేతకీ॥

యామ్యా దూర్ఘ మశేష వృక్ష సురజా ఛాయా నశస్తాగృహే॥

పార్వే కస్య హరే రవీశపురతో జైనాను

చంద్రాకృచిత్ ।

శ్లో॥ సదుగ్ధ వృక్షా ద్రవిణస్య నాశం కుర్వంతితే కంటికనో రిభీతిం॥

ప్రజా వినాశంఫలిన సుమీపే గృహస్య వర్ణాః కలధౌత పుష్పా॥
తాత్పర్యము : ఇంటి ఆవరణలో పాలుకారే చెట్లు, ముళ్ళ చెట్లు, పండ్ల చెట్లు ఉండుట శుభము. సంపెంగ, కలిగొట్టు, అరటి, జాజి, మొగలి వృక్షాలు శ్రేయస్కరము. దయపు జాము ప్రొద్దెక్కిన తర్వాత సమస్త చెట్ల యొక్క నీడగాని, దేవాలయాల నీడగాని హామీ నందు వ్యాపించుట నిషిద్ధము. బ్రహ్మ దేవా లయమునకు రెండువైపుల, విష్ణు, సూర్య, శివాలయాల కెదురుగాను, జైన మందిరాలకు వెనుకవైపున, చండి మొదలగు దేవీ ఆలయాలకు నాలుగువైపుల యందును గృహాన్ని నిర్మించకూడదు.

పాలుకారే చెట్ల వలన ధన నాశనము, ముళ్ళచెట్ల వలన భయము. ఫలవృక్షాల వలన సంతాన నాశనం కలుగును. పచ్చని పువ్వులుగల చెట్లు కూడ నిషిద్ధములే. .

వాస్తు ప్రదీపాన్ననుసరించి ఇంట్లో ఉండదగు చెట్లు :

శ్లో॥ పున్నాగ ఫలినీ నింబ దాడి మా శోకజాతికాః॥

నాగ కేసరం పుష్పం జపాకుసుమ కేసరే॥ జయనీ చందనం ప్రోక్తం వసాచైవా పరాజితా॥

మధు బిల్వామ్ర భృంగాశ్చ నాగరాః కకుభాదికాః॥

యత్ర యత్రస్థితా శైతేనారికేళందయ శ్శుభాః॥

తా : సురపొన్నలు, ప్రేంకణపు చెట్లు, వేప చెట్లు, దానిమ్మ చెట్లు, అశోక వృక్షాలు, జాతివృక్షాలు, నాగకేసరం, దాసాని, పొగడ, తక్కిలి, మంచి గంధం, వస, విష్ణుక్రాంతం, అతి మధురమగు చెట్లు, మారేడు, మామిడి, లవంగం, నారింజ, యేరుమద్ది, కొబ్బరి మొదలగు చెట్లు ఎక్కడున్నా శుభాన్ని కలుగజేస్తాయి.

వాస్తు ముక్తావళి ప్రకారం పనికివచ్చు, పనికిరాని చెట్లు:

శ్లో॥ అశ్వత్థం చకదంబం చకదళీ బీజ పూరకం॥

గృహ్యే యస్య ప్రరోహరంతి స గృహి న ప్రరోహతి॥

శ్లో॥ సర్వత్ర పనసశ్శస్తో దక్షిణే సకలాః ఖలాః॥

తా : రావి, వేప, అరటి, మాదీఫలం చెట్లు గృహవరణంలో ఉంటే, ఇంటి యజమాని ఉన్నత స్థితి పొందలేడు. ఇంటి ఆవరణలో ఎక్కడైనా

పనసచెట్టు ఉన్నచో శుభం. దక్షిణ దిశయందున్న సమస్త వృక్షాలు దుష్టఫలాన్ని కలిగిస్తాయి.

‘జైమిని వాస్తు’ ప్రకారం వృక్షాలు - ఫలితాలు :

ఇంటి ఆవరణలో చింత, మారేడు, వేప, శ్రీ తాళం (తాడిచెట్టు) చెట్లున్న నీరసాన్ని, నిమ్మ, నేరేడు వృక్షాలు కీర్తి నాశనాన్ని, వాయింటలు, ఖర్జూరాలు, రేగు చెట్లున్నచో అగ్నిభయాన్ని, పోక, జీడి, ఉమ్మెత్త, మామిడి, కుంకుడు చెట్లు సుఖాన్ని, మద్ది, అవిశె, రావి, జువ్వ చెట్లు దుఃఖాన్ని, ఇంటి ఎదుట దానిమ్మ, మునగ, తంగేడు చెట్లు ఉన్నచో భార్యకు ప్రబలమైన వ్యాధుల్ని కలుగజేస్తాయి. పైన పేర్కొన్న వృక్షాలు, మొక్కలు లేకుండా చూసి, ఇల్లు నిర్మించుకొన్న సర్వ సంపదలు, సమస్త సుఖాలు కలుగుతాయి.

విశ్వకర్మ ప్రకాశిక’ ప్రకారం ముందు చెట్లు నాటిన తర్వాతే ఇళ్ళు కట్టుకోవాలి:

గృహారంభాని కంటే ముందు చెట్లు నాటకపోతే ఇల్లు శోభాయమానంగా ఉండదు:

శ్లో॥ అథౌ వృక్షాణి విన్యస్య పశ్చాదేహాని విన్యసేత్ |

అన్యథా యథి కుర్యాత్తు తథృహం నైవ శోభనమ్ ||

తా॥ గృహాన్ని ప్రారంభించడాని కంటే ముందు వృక్షాలను నాటాలి. తర్వాత ఇళ్ళను కట్టుకోవాలి. అలా కానియెడల గృహం శోభాయమానంగా ఉండజాలదు.

‘విశ్వకర్మ ప్రకాశిక’ ప్రకారం పనికివచ్చే చెట్లు:

శ్లో॥ జంబీరైః పుష్పవృక్షైశ్చ పస సైద్ధాడి మైస్తథా జాతిభిర్మల్లి కాభిశ్చ శతపత్రైశ్చ కేసరైః ||

నారికేళైశ్చ పుష్పైః కర్ణికాంశ్చ కింశుకైః! వేష్టితం భవనం నృణాం సర్వసౌఖ్య ప్రదాయకమ్ ||

తా : ఇంటి ఆవరణలో నిమ్మ, పుష్ప వృక్షాలు, పనస, దానిమ్మ, జాజి, మల్లిక, శతపత్రాలు, కేసరాలు, కొబ్బరిచెట్లు, కర్ణికార పుష్పాలు, మోదుగ మొక్కలు వేయాలి. వీటితో కూడిన గృహం సర్వ సౌఖ్యాల్ని కలిగిస్తుంది.

మధుర కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారు చెప్పిన విషయాలు :

వాస్తు కళానిధి శ్రీ మధుర కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారు ‘ధర్మ సింధు’ మొదలగు గ్రంథాలలో చెప్పినవి ఉదహరిస్తూ జాజిపుష్పాలు, మల్లికలు, కరవీరము, అశోక పుష్పాలు, కలువలు (తెలుపు, ఎరుపు, నీలము, పసుపు రంగులు గలవి), సంపెంగ, పొగడ, మారేడు, జమ్మి, కుశలు పుష్ప, పత్ర జాతులను సర్వదేవతా పూజలకు వినియోగించ వచ్చుననియు, వాటిని గృహవరణంలో పెంచవచ్చుననియు తెలిపిరి. అలాగే మాలతి, కేతకి (మొగలి), పున్నాగ, బొడ్డుమల్లి, కలిగొట్టు, నందివర్ధనము, ఇతర సువాసనా పుష్పజాతులు, ఉత్తరేణి, భృంగరాజం (గుంటకలగర), ఖధిర, దవనము, మారేడు, తులసీ పత్రాలు ఒకదానికంటే ఒకటి ప్రియమైనవనియు, తులసి అన్నిటికంటే ముఖ్యమైనదనియు, అట్టి చెట్లను కూడ గృహవరణములో పెంచవచ్చునని తమ వాస్తు శాస్త్ర వివేకంలో తెల్పిరి.

ధర్మసింధును దహరిస్తూ ఈ క్రింది విషయాన్ని కూడా తెలియజేశారు. జిల్లేడు, కరవీరము, బిల్వము, వకులము సుగంధాల్ని శంకరు డత్యంత ప్రీతితో నారఘణించునట. కనుక వీటిని పెంచుట శివార్చనకు ఉపయోగము. తెల్ల జిల్లేడు చాల ముఖ్యము. ఏనుగు తుమ్మి లేక తుమ్మికూర పుష్పాలు శంకరుని కెక్కువ మక్కువ, ప్రీతికరము. కాబట్టి మందార, గులాబీ, చామంతి వంటి సువాసన పుష్పజాతులన్నింటిని పెంచవచ్చును.

సంకలనం:- గొడవర్తి సంపత్కుమార్ అప్పలాచార్యులు

గురువులు ఎన్ని రకాలు ఉంటారు ? గురువుల వలన నీకు ఏమిటి ఉపయోగం ? ఏ గురువని నువ్వు ఆశ్రయించాలి.

1) సూచక గురువు : బాల్యం నుండి నీకు నాలుగు అక్షరాలూ నేర్పించి కే.జి నుండి పి.జి వరకు నీకు

బ్రతుకు తెరువు కోసం భోదన చేసే గురువులు ఎందరో. నీ జీవితంలో నువ్వు ఒక ఉన్నత స్థితిలో ఉండటం కోసం ఎన్నో సలహాలు ఇస్తారు. వీరిని సూచక గురువు అంటారు. వీరి ద్వారా భుక్తి మార్గం తెలుసుకుంటావు.

2) వాచక గురువు లి:ధర్మా ధర్మ విచక్షణ, మంచి చెడు విశ్లేషణ, చతురాశ్రమాలు వాటి ధర్మాలు గురించి చెబుతారు (బ్రహ్మ చర్యము, గృహస్థము, వానప్రస్థం, సన్యాసం). వీరి ద్వారా ఎలా జీవించాలి అని అవగాహనతో వసిస్తావు .

3) భోధక గురువు : మహా మంత్రాలను ఉపదేశిస్తారు. లౌకికంగా కోర్కెలు తీర్చే వాటిని, అలౌకికమైన మోక్షానికి మార్గం చూపే వాటిని. వీరిని భోధక గురువు అంటారు. లౌకికం నుండి అలౌకికం వరకు మెల్లగా అడుగులు వేస్తావు.

4) నిషిద్ధ గురువులు : మారణ ప్రయోగాలు, వశికరణాలు, వినాశనాలు ఇలాంటివి నేర్చే గురువులను నిషిద్ధ గురువు అంటారు ఇలాంటి వారి దగ్గరకు వెళ్ళక పోవడం చాలా మంచిది. చిత్తాన్ని శుద్ధి చేయరు. విత్తాన్ని హరిస్తారు. (పతనం కావాలి అనుకుంటే ఇలాంటి గురువులను ఎన్నుకోవాలి)

5) విహిత గురువు : మన హితము గోరి సూచనలు సలహాలు ఇస్తారు, నశించి పోయే విషయ భోగాలు

పై ఆశక్తి తగ్గించి, సత్యమైన శాశ్వతమైన విషయాల పై అంతర్ముఖం చేస్తాడు. (ఏది సత్యం ఏది అసత్యం అని విచక్షణ తో జీవిస్తావు)

6) కారణ గురువు : ఇతను మోక్షం గురుంచి మాత్రమే చెబుతారు. ఎన్ని సుఖాలు అనుభవించినా అంతిమ లక్ష్యం ముక్తి ఐహిక బంధాల నుండి విముక్తి అని చెప్పి శిష్యులను ఎప్పుడు ఎరుకలో ఉంచుతూ ఉంటారు, (నిత్య ఎరుకతో కర్మ యోగిలా కదిలి పోతూ ఉంటావు)

7) పరమ గురువు: ఇతను సాక్షాత్ భగవత్ స్వరూపం పరిపక్వం చెందిన శిష్యుని వెతుకుతూ వస్తారు. శిష్యునికి సన్మార్గం భోధించి “ ఈ చరా చర జగత్తు మొత్తం వ్యాపించి ఉన్నది నేనే” అని అనుభవ పూర్వకంగా తానూ తెలుసుకుని “ అహం బ్రహ్మస్మి అనేది కేవలం పదం కాకుండా ఆ పదాన్ని నీకు ఆవాహన చేసి నీవు అనుభూతి చెంద గలిగే స్థితికి తీసుకు వెళ్ళే వారు ఈ పరమ గురువులు. వీరు ఎక్కడో కోటిలో ఒక్కరు మాత్రమే ఉంటారు. నీ నిజ జీవితంలో ఇలాంటి గురువు తారస పడితే సాక్షాత్ భగవంతుడు నీతో జత నడిచినట్లే. (నువ్వు వచ్చిన పని నీకు తెలియచేసి నీ విడుదల కు మార్గం చూపేవారు పరమ గురువు)

భగవంతునికి భక్తునికి

అనుసంధానమేనీది

అంబికా దీర్ఘార్చన

తాళ్ళపాక వంశాంబుధి
పూర్ణచంద్రమా

నందకాంశ సంభూత వెంకటేశ
ప్రసాదమా

శ్రీ పతి వద కమలాశ్రయ
గానభృంగమా

పదకవితాపితామహా అన్నమార్య
దైవమా.

అన్నమయ సంకీర్తనలు వింటుంటే లేదా చదువుతుంటే, శ్రీ వెంకటేశ్వరుని పద కమల గాన భృంగమై విరాజిల్లిన ఆ సంకీర్తనాచార్యుడు పదరచనలకు పితామహుడన్న మాట అక్షరసత్యంగా తోస్తుంది. ఒక సంకీర్తనలో అద్వైతసిద్ధి, మరొక దానిలో జానపద వైచిత్ర్య, ఇంకొక దానిలో శృంగార రస సంపత్తి. ఇలా వేలాది పదరత్నాలను శ్రీపతికి మనోహర హారంగా అలంకరించి మహదానందాన్ని పొందిన జీవన ధన్యుడు అన్నమయ.

ఆ అమూల్యపదభాండారంలోని శృంగార సంకీర్తన “ఏమొకో చిగురుటధరమున” అన్నమయ రచనా భావ సంపదకు, శ్రీ నేదునూరి కృష్ణమూర్తి సశీగీత సౌరభాలతో గుభాళిశీచిన ఈ సంకీర్తనను శ్రీమతి శోభారాజు గళంలో విన్నప్పుడు తన్మయం చెందని సంకీర్తనా ప్రియుడు ఉండరంటే అతిశయోక్తి కాదు. పదం పదం లో శృంగార సంపద నిగూఢమై విరాజిల్లిన సంకీర్తన ఇది.

ఏమొకో చిగురుటధరమున -
ఎడనెడ కస్తూరి నిండెను

భామిని విభునకు రాసిన - పత్రిక కాదు కదా

కలికి చకోరాక్షికి కడ - కన్నులు కెంపై తోచిన

చెలువంబిప్పుడిదేమో - చింతింపరే చెలులు

నలువున ప్రాణేశ్వరుపై - నాటిన ఆ కొనచూపులు

నిలువున పెరుకగనంటిన - నెత్తురు కాదుకదా

పడతికి చనుగవ మెరుగులు - పైపై పయ్యెద వెలుపల

కడుమించిన విధమేమో - కనుగొనరే చెలులు

ఉడుగని వేడుకతో ప్రియు - డొత్తిన నఖ శశి రేఖలు

వెడలగ వేసవి కాలపు - వెన్నెల కాదు కదా

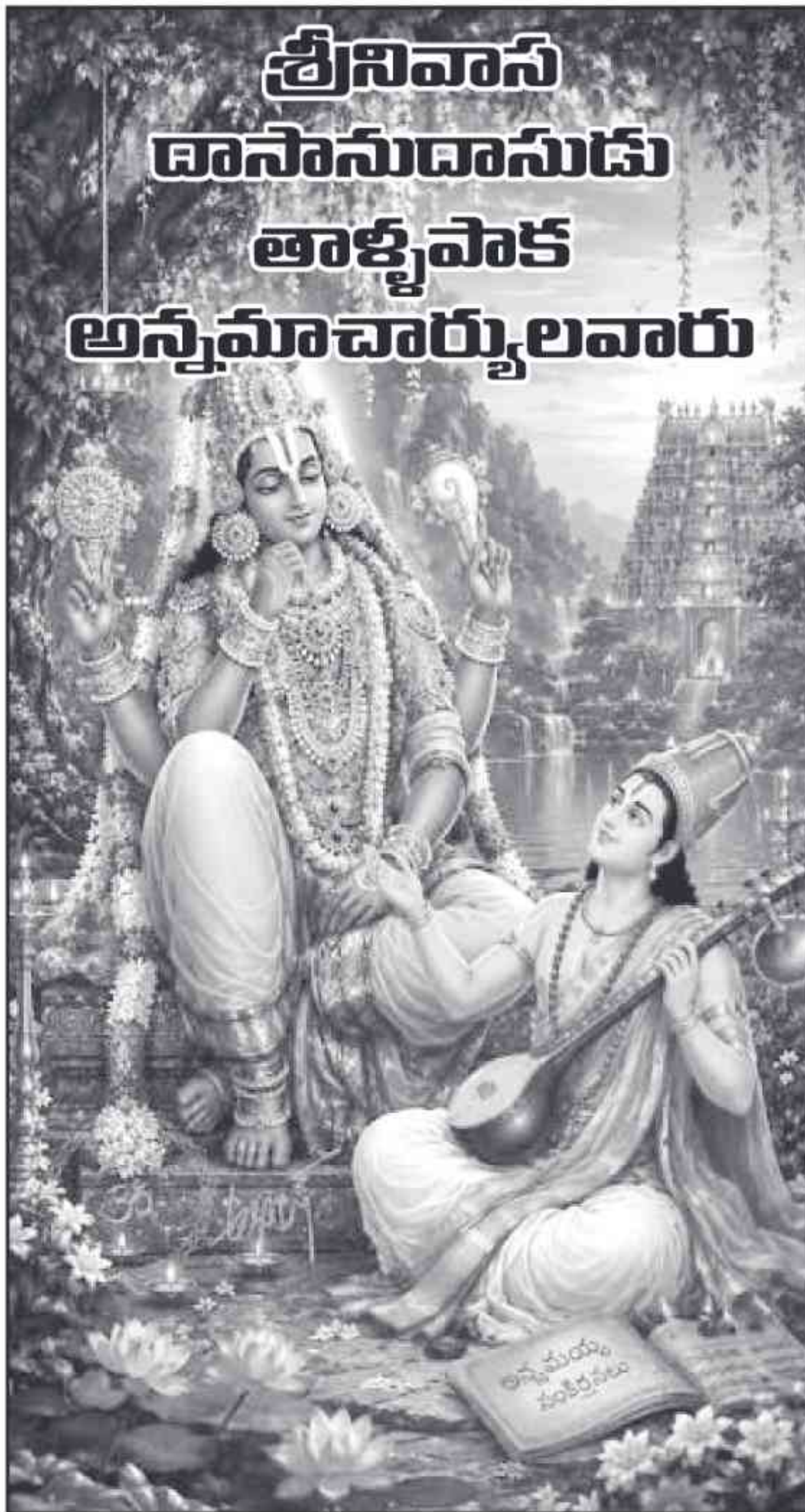
ముద్దియ చెక్కుల కెలకుల - ముత్యపు జల్లుల చేర్పుల

ఒద్దిక బాగు లివేమో - ఊహింపరే చెలులు

గద్దరి తిరువేంకటపతి - కామిని వదనాంబుజమున

అద్దిన సురతపు చెమటల - అందము కాదుకదా

ఈ సంకీర్తనా రచనలో అన్నమయ అమ్మ అలమేలుమంగమ్మ ఆంతరంగిక చెలికత్తెలలో ఒకడైనాడు. చేతిలో ఒక లేఖను తన్మయంగా

చూస్తున్న అమ్మవారిని చూచాడు. లేఖకాదు. లేచివురు వంటి ఆయమ్మ అధరశీపై అంటిన కస్తూరి చిహ్నాలు కూడా కన్నట్టినాయి. “ఓ ...తల్లి చేతులలోనిది తన ప్రియవిభుడైన శ్రీనివాసునికి వ్రాసిన ప్రేమ లేఖ కాదుకదా “అన్న సందేహశీతో, “చెలులారా కాస్త ఆలోచించండి. అలమేలు శ్రీవిభునికి ప్రేమలేఖరాసి దానిని తన్మయావస్థలో చుంచినదం వల్ల, ఆమె గారి అధరంపై లేఖకు సువాసనగా వ్రాసిన కస్తూరి కూడా అంటుకుంది”. అనుకుంటూ తన వూహను చెలులతో పంచుకోవడం పల్లవి.

అలా రసవత్తర వూహాపరంపరతో సాగిన సంకీర్తన మొదటి చరణంలో. “చెలులారా అటుచూడశీడి చకోరాలను పోలిన అలమేలు కనుగవ కొనలు ఎర్రగా కెంపుల్లా తోచడం లేదూ. ఎందుకంటారు కాస్త ఆలోచించండి. హృదయంలో ప్రాణనాథుని రూపాన్ని చూస్తూ నాటుకున్న ఆమె చూపులు, బలంగా తిప్పుకోవడంతో, కారిన నెత్తురు మరకలు కావు కదా.” అంటూ.

రెండవచరణంలో చెలులారా.. నిండుగా కప్పుకున్న ఆయమ్మ పమిటనుంచి

వెలుపలికి చిమ్ముతున్న ఆ చనుగవ వెలుగురేఖలను గమనించారా. అతిశయించిన ఆనందంలో అలమేలు వక్షస్థలాన రతి సమయశీలో ఏర్పడిన ప్రియవిభుని నఖ క్షతాలు కదా అవి. ఆ నఖ క్షతాలు చంద్ర రేఖలై, వేసవిలో కాచే

వెన్నెల వెలుగుల వలె ప్రకాస్తున్నాయి కదా. అనుకుంటూ మూడవ చరణంలో

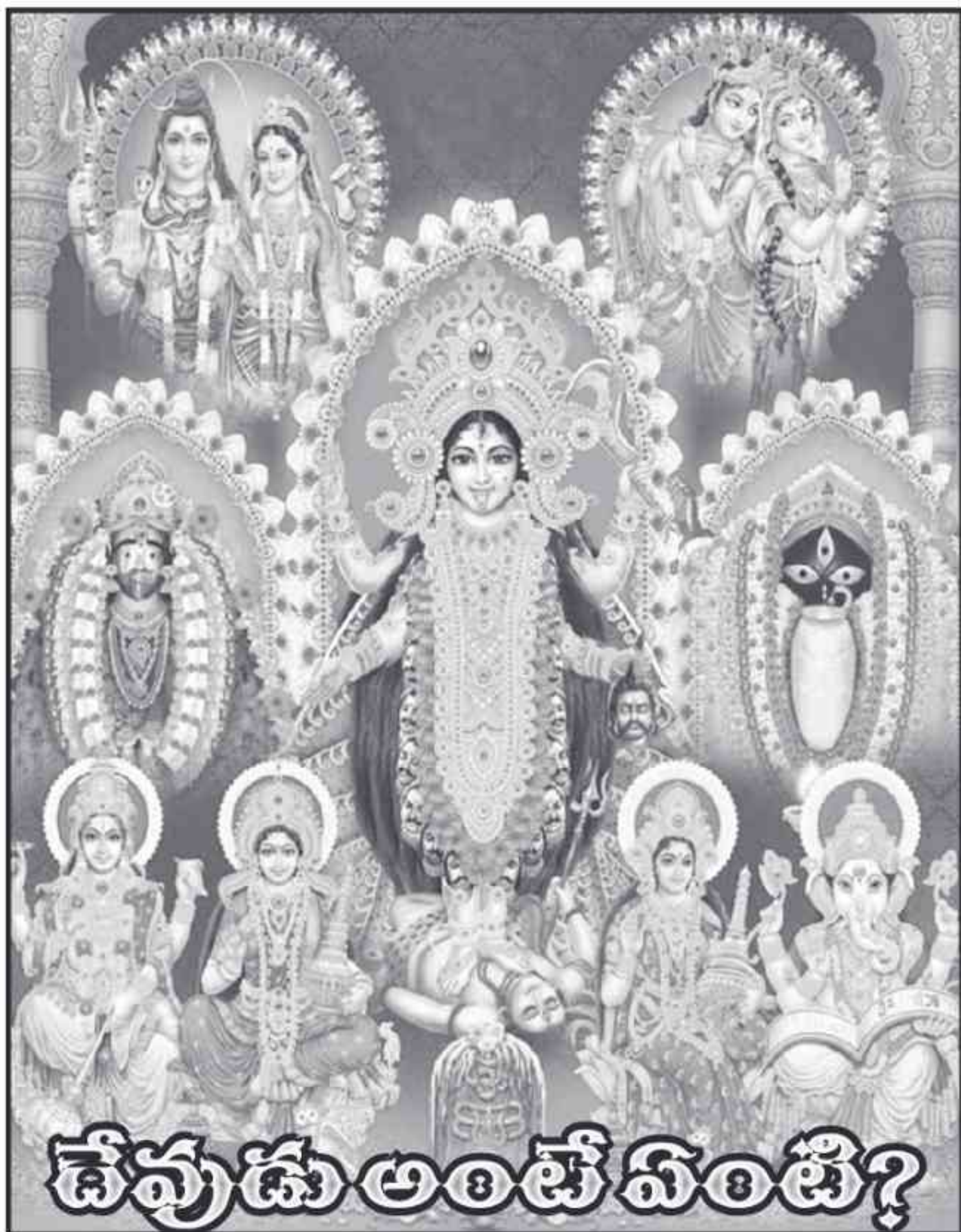
చూడంద్రా, ఆ ముగ్ధ నున్నని మనోహరమైన చెక్కిళ్ళ పై, ముత్యపు జల్లులు కురిసినట్టు ఆ బిందువులు. ఏమిటంటారు? ఒక్కసారి ఊహించండి. అది ఆ గడుసు మగడు వెంకటేశ్వరుడు, తన్మయ రతి వేళ పద్మంలాటి అలమేలు వదనంపై అద్దిన స్వేద బిందువుల సౌందర్యం కాదుకదా.

అలా అలమేలు సఖులలో, తానూ ఒకడుగా పరకాయ ప్రవేశం చేసి ఆ శ్రీపతి, శ్రీ సతుల శృంగారార వైభవ సందేహాలను తనకు తానే ప్రశ్నించుకుంటూ, నివృత్తికి చెలికత్తెలను అడుగుతూ మనోహర వైఖరి లో అన్నమయ అందించిన శృంగార సంకీర్తన ఇది.

ఈ అద్భుతమైన సంకీర్తన విని, సాళ్ళ నృసింహుడు తనపై కూడా ఇలాటి పదాన్ని రచించమని అడిగితే....

“ హరిహరీ నరహరిని స్తుతించిన నా నాలుక నరులను స్తుతించదని” నిర్మోహమాటంగా తృణీకరించిన శ్రీనివాస దాసానుదాసుడు తాళ్ళపాక అన్నమాచార్యులవారు.

- పారుపల్లి శ్రీరామచంద్రమూర్తి

పూజ చేయకపోతే ఏమవుతుంది? అని...

చిన్నపిల్లలే కాదు ..నేడు చదువుకున్న పెద్దవాళ్ళు కూడా అడిగే ప్రశ్న ఇది.

పూజ అనేది కూడా ఒక యోగ ప్రక్రియ. మనసుతో చేసే వ్యాయామం.

మన తెలివితేటలు, జ్ఞానం పెరగడానికి

మన మెదడుని మనమే ట్యూన్ చేసుకునే ప్రక్రియ.

దీప ప్రజ్వలనం అనేది..... త్రాటకం అనే యోగ ప్రక్రియ.

రోజూ ఓ మూడు నిమిషాలు నూనె దీపాన్ని తదేకంగా చూస్తే.... కంటి జబ్బులను అరికట్టవచ్చు అని పెద్దలు చెప్పిన మాట.

ఏదైనా కష్టమైన మంత్రాన్ని ఓ 11 సార్లు జపిస్తే.. నాలిక మొద్దుబారదు.

అది నాలికకు ఎక్స్ సైజ్. అందువల్ల ఎటువంటి కష్టమైన పదాలనైనా పలకగలిగే శక్తి వస్తుంది.

ధారణ శక్తి పెరుగుతుంది. భాష మీద పట్టు పెరిగితే... స్టేజ్ ఫియర్ కూడా పోతుంది.

పూజ అంటే చాదస్తం కాదు .మన ఆరోగ్యం, మన జ్ఞానానికి సంబంధించిన విషయమని చెప్పండి.

మన హిందూ ధర్మాన్ని ప్రోత్సహించండి.

అదే సమయంలో మూడ విశ్వాసాలకు దూరంగా ఉండే విధంగా పిల్లలను తయారు చేయాల్సిన భాద్యత కూడా పెద్దవారిపై ఉంది.....

1. మూలవిరాట్ భూమిలో ఎక్కడైతే electronic & magnetic తరంగాలు కలుస్తాయో అక్కడ మూల విరాట్ ఉంటుంది. ప్రతిష్ఠించే

ముందు రాగి రేకులను కాల్చి ఉంచుతారు. అవి ఈ తరంగాలకు catalyst పని చేస్తాయి.

2. ప్రదక్షిణ మనం గుడి చుట్టు clockwise direction లో తిరిగినపుడు ఆ తరంగాల శక్తి మన దేహానికి వస్తుంది. గుడిలోనే దేవుడు వుంటాడా అనేది ఒక వాదన.. ఎక్కడైన వుంటాడు కాని ఈ దేవాలయ దర్శనం అందుకు పెట్టారు. పుణ్యక్షేత్రాలు vedic architecture మీద ఆధారపడి వుంటాయి. యివి మన శరీరం లోని షర్ చక్రాలను ప్రభావితం చేస్తాయి.

3. ఆభరణాలతో దర్శనం ఆడవారిని మగవారిని నగలు వేసుకుని గుడికి వెళ్ళమనేది మన సంపదను చూపించడానికి కాదు.. బంగారం వంటివి ఈ తరంగాలను బాగా గ్రహిస్తాయని.

4. కొబ్బరి కాయ ఇది స్వచ్ఛతకు గుర్తు. పై టెంక మన అహంకారాన్ని.. దాన్ని పగలగొడితే వచ్చే కొబ్బరి మన కల్మషం లేని మనసును.. అవతలి వారి ప్రేమ కొబ్బరినీళ్ళు అంత తియ్యగా ఉంటాయి అనడానికి సంకేతం.

5.మంత్రాలు ఉదాహరణకు మనం ఒక ఫోన్ నెంబర్ గుర్తుంచుకోవాలి అంటే 96.. 26.. అలా ఒక పద్ధతిలో అమరుస్తాం.. అంటే మనకి తెలియకుండానే neurons ని ఆక్టివేట్ చేసి డేటా ని దాస్తున్నాం.. అదే విధంగా మంత్రోచ్ఛారణలు అక్షర నియమంతో ఒక లయను కల్గి neuron లను ఉత్తేజ పరుస్తాయి.

6. గర్భగుడి గర్భగుడి ద్వారం ఒక వైపుకు ఉండటం వల్ల ఆ శక్తిని మన శరీరం గ్రహిస్తుంది. అందుకే మరీ ఎదురుగా కాక ఒక వైపుకు ఉండమంటారు.

7. అభిషేకం విగ్రహాలు పంచ లోహాలతో ఉంటాయి.. వాటికి పాలు తేనె వంటి వాటితో అభిషేకించినపుడు కింద ఉన్న తరంగాల శక్తితో ఔషధ గుణాన్ని సంతరించుకుంటాయి. అంతేగాని సినీ కటౌట్ లకు పాలాభిషేకాలు మూర్ఖత్వం.

8. హారతి పచ్చ కర్పూరానికి ఎన్నో ఔషధ గుణాలు.. హారతి తీసుకునేటపుడు ఆ వెచ్చదనాన్ని మన కంటికి తగిలేలా చేయాలి.. దీనికి ఆయుర్వేద పరిభాష లో స్వేదకర్మ అని పేరు. ఊరికే గాల్లో హారతి తీసుకుంటే చాలదు.

9. తీర్థం ఇందులో పచ్చ కర్పూరం.. తులసి.. లవంగాలు ఇలా ఎన్నో.. పంచామృతంతో అభిషేకం చేసినవి తీర్థం గా ఇస్తారు.బి

10. మడి తడిబట్టలకి ఆక్సిజన్ ని ఎక్కువగా తీసుకునే గుణం ఉంటుంది.. అందుకే మడి..!

లోకాః సమస్తాః సుఖినోభవంతు

గోపురం

పసుపు పాడి Since 1945

మరియు కుంకుమ

పూజ, పండుగ, సుభకార్యములకు
(చేపుమైనది)

Shopping Online @ www.gopuramproducts.com

మహాభారత గ్రంథకర్త అయిన “వేదవ్యాస మహర్షి” జన్మించినది... ఆషాఢ పౌర్ణమి నాడు.

ఈ వ్యాసుడు, పరాశరముని వలన, సత్యవతీ దేవికి జన్మించాడు. అందుకనే ఈ రోజును “వ్యాసపౌర్ణమి” మరియు “గురుపౌర్ణమి” అని కూడా అంటారు.

మానవ కళ్యాణం కోసం ఏకరూపమైన వేదాన్ని విభజించి 4 శాఖలుగా ఏర్పరచాడు. (ఋగ్వేదం, యజుర్వేదం, సామవేదం, అధర్వణ వేదం)

నిజానికి ‘వ్యాసుడు’ అనేది ఒక పదవి పేరు. ప్రతీ ద్వాపరయుగం లోనూ ఒక వ్యాసుడు ఉద్భవిస్తాడు. సాక్షాత్తు. ఆ శ్రీమన్నారాయణుడే వ్యాసుడుగా అవతరిస్తాడు.

ఈ అనంతంగా తిరిగే కాలచక్రంలో ధర్మం.. కృతయుగంలో 4 పాదాలతో, త్రేతాయుగంలో 3 పాదాలతో, ద్వాపరయుగంలో 2 పాదాలతో, ఈ కలియుగంలో 1 పాదంతో, నడుస్తుంది.

కలియుగంలో మానవులు అల్పబుద్ధులు, అల్పాయువులై ఉంటారు. అందుకే మన ప్రాచీనులు పరమ ప్రామాణికంగా... అంగీకరించిన వేదాన్ని అధ్యయనం చేయలేరు. అర్థం చేసుకోలేరు.

వేదమంటే అసలు ఎవరూ తయారుచేసింది కాదు.

స్వయం భగవానుని ముఖతః వెలువడినదే వేదము. అందుకే అతనిని ‘వేదపురుషుడు’ అని అంటారు. వేదములో విషయాలు ఉన్నాయి. వేదములో లేనివి--- మరెక్కడా లేవు. ఇవన్నీ కలగాపులగంగా ఏకరూపంలో ఉంటాయి. దీనిని కలియుగంలో ఉన్న జనులు అర్థం చేసుకోలేరని, భగవానుడే ప్రతీ ద్వాపరయుగం లోనూ, వ్యాసుడుగా అవతరించి, వేదాలను విభజిస్తాడు. మందబుద్ధుల కోసం, వేదాధ్యాయానికి అవకాశం లేని వారి కోసం వేదంలోని విశేషాలను, ఇతిహాస పురాణాల ద్వారా లోకానికి అందిస్తాడు.

శ్రీమద్భాగవతం భగవానుని 21 అవతారాలని తెలుపుతూ, వేదవ్యాసుని 17 వ అవతారంగా చెబుతుంది.

వ్యాసుడు నల్లగా ఉండేవాడట... అందుకని ఈయనను ‘కృష్ణుడు’ అని అన్నారు. ‘క్రిష్ణుడు’ అని కూడా అనేవారు. ఈయన నివాసస్థానము హిమాలయములలో, సరస్వతి నది మధ్య గల ఒక ద్వీపం... కనుక, ‘కృష్ణ ద్వీపాయనుడు’ అని అంటారు. వేదాలను విభజించి, వేదాధ్యయనాన్ని తరతరాలుగా నిలిచేలాగా చేసినవాడు గనుక -- ‘వేదవ్యాసుడు’ అని, పరాశర మహర్షి కుమారుడు గనుక -- ‘పరాశరాత్మజుడు’ అని, బదరీక్షేత్రంలో నివసించేవాడు కనుక ‘బాదరాయణుడు’ అని అంటారు.

మనందరికీ దేవరుణము, ఋషిరుణము, పితృఋణము- అని మూడు ఋణాలు ఉంటాయి. వీటితోపాటు వేదవ్యాసుడు మనుష్య ఋణము కూడా ఉంటుందని తెలియచెప్పాడు. సర్వప్రాణుల యందు దయతో ఉండటం, ఇతరులకు ఉపకారం చేయటం ద్వారా మనుష్యఋణం తీర్చుకోవచ్చును అని చెప్పాడు.

మహాభారత రచన:

మహాభారత రచనకు తన మనసులో ఒక ప్రణాళికను తయారుచేసుకొన్నాడు వేదవ్యాసుడు.

తాను చెబుతుంటే... అంత వేగంగా వ్రాసే వారు ఎవరు ఉన్నారా? అని విచారంలో ఉండగా... బ్రహ్మ, వ్యాసుని కోరికను గుర్తించి, అతని ఎదుట ప్రత్యక్షమై, “వ్యాసా! నీ కావ్యరచనకి, తగినవాడైన గణపతిని స్మరించు.” అని తెలిపి అదృశ్యమయ్యాడు.

అంతట వ్యాసుడు గణేశుని ప్రార్థించగా.... గణేశుడు

ప్రత్యక్షమయ్యాడు. ఈ మహాభారతానికి నువ్వు లేఖకుడివి కావాలి.... అని తెలుపగా..... గణేశుడు అనుమతించాడు. వేదవ్యాసుడు చెబుతూఉంటే.... గణాధీశుడు రచన సాగించాడు.

గురుశిష్య సాంప్రదాయం:

ఏనాటిదో ఐనా, వేదవ్యాసుడినే మొదటి గురువుగా చెబుతారు. వేదాలను నాల్గింటిని తన నలుగురి శిష్యులకు బోధించి, భాగవతాన్ని శుకునకు బోధించాడు. శిష్యులకు పరంపరగా బోధించమని కోరాడు.

మంచి బ్రహ్మవేత్తల పరంపరలో జన్మించి, లోకానికి జ్ఞానభిక్షను ప్రసాదించటం వలన భారతీయ ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞాన శిఖరాలను అధిరోపించిన వారిలో మహోన్నత స్థానాన్ని పొందాడు.

ఆయన జన్మదినంగా పెద్దలు ఆచరిస్తూ వచ్చిన ఆషాఢశుద్ధ పౌర్ణమి (గురు పౌర్ణమి)నాడు అత్యంత భక్తి శ్రద్ధలతో మనకు జ్ఞానాన్ని అందించిన గురువును వ్యాసునిగా భావించి... పూజించాలి. ఆ గురువుకు పాదపూజ చేసి, కానుకలు సమర్పించి, అతని నుండి ఆశీస్సులు పొందాలి. ఇది అనాదిగా వస్తన్న సాంప్రదాయం.

గురుబ్రహ్మ, గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః

గురుస్సాక్షాత్ పరబ్రహ్మ తస్మై శ్రీ గురవే నమః॥

అనే శ్లోకంతో గురువుని ప్రార్థించాలి.

“గు” శబ్దం అంధకారాన్ని తెలుపుతుంది. “రు” శబ్దం అంధకారాన్ని తొలగిస్తుంది. అజ్ఞానమనే అంధకారాన్ని తొలగించి, మనకు జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించేది గురువు. అజ్ఞానాన్ని ప్రారద్రోలి జ్ఞానాన్ని అందించే గురువుని ఎప్పుడూ గౌరవించాలి.

ఇంతటి ఆది గురువుని పూజించుట మన కర్తవ్యం. ఈ కర్తవ్యాన్ని తర్వాతి తరాలకి అందించుట మన ధర్మం.

మన పిల్లలకు ఇతిహాస, పురాణాల వట్ల, ప్రాచీన సంస్కృతీసాంప్రదాయాల పట్ల, అభిరుచి కలిగించుట మన కర్తవ్యం. వీటిలో కొన్నయినా సాధించగలిగితే వ్యాసులవారి ఋణం కొంతయినా మనం తీర్చుకున్నట్లు అవుతుంది. ఆ వ్యాసభగవానుని కృపకు మనము పాత్రులము కాగలము అని ఆశిద్దాం. అందుకే గురుపూజను చేసుకుందాం. సాటి గురువులో భగవంతుని దర్శిద్దాం.

గురువునూ, గోవిందుడిని పక్కనపెట్టి ముందు ఎవరికి నమస్కారం చేస్తావంటే, గురువుకే నమస్కరిస్తాను. కారణం గోవిందుడు వున్నాడని చెప్పింది గురువేకదా! అంటాడు భక్తకబీర్ దాస్.

అదీ మన భారతీయసంస్కృతి. ఆర్షధర్మం నేర్చిన గురువు యొక్క ప్రాముఖ్యం. కాబట్టి గురుపౌర్ణమినాడు ప్రతి ఒక్కరూ గురువుల్ని సేవించాలి.

గురు సందేశము:

వేదవ్యాసుడు తన రెండు చేతులనూ పైకి ఎత్తి లోకమంతటికీ నమస్కరిస్తూ చెప్పిన మాటల్లో విశిష్టమైనది ఏమిటంటే -

ఇతరులు మీ పట్ల ఏ విధంగా ప్రవర్తిస్తే మీరు బాధపడతారో మీరు ఇతరుల పట్ల ఆ విధంగా ప్రవర్తించవద్దు.

పరమ ధర్మపథాలన్నింటిలోకీ పరాయణమైన ఈ ఒకే ఒక్క విషయాన్ని త్రికరణశుద్ధిగా పాటించినట్లయితే మన సమాజం కచ్చితంగా శాంతిధామం అవుతుంది.

అనారోగ్యంతో బాధపడుతున్న నా తండ్రిని కాశీలోని ముక్తి భవన్ కు తీసుకెళ్లి, ఆయన త్వరగా ఈ లోకాన్ని విడిచిపెడతారని ఆశిస్తూ నేను ప్రయాణం మొదలుపెట్టాను.

అది నా మనస్ఫూర్తిగా తీసుకున్న నిర్ణయం కాదు. కానీ తండ్రి నిరంతర అనారోగ్యం, ఆయన బలహీనత, మందులు--వైద్యానికి అవుతున్న అంతులేని ఖర్చులు నన్ను పూర్తిగా అలసిపోయేలా చేశాయి. ఆయన కోసం ఇప్పటికే చాలా ఖర్చు చేశాను. ఇక ఈ భారాన్ని మోయలేనేమో అనే ఆలోచన నాలో బలపడింది.

అప్పుడే నా స్నేహితుడు కాశీలోని ముక్తి భవన్ గురించి చెప్పాడు.

“హిందూ విశ్వాసం ప్రకారం కాశీలో మరణిస్తే మోక్షం లభిస్తుంది. చివరి రోజులు గడపడానికి ముక్తి భవన్ ఎంతో ప్రసిద్ధి. నీ తండ్రిని అక్కడికి తీసుకెళ్లే ఆయనకు మోక్షం లభిస్తుంది... నీకూ మనశ్శాంతి వస్తుంది” అన్నాడు.

అలా ఒక రోజు నేను నా తండ్రితో కలిసి రైలెక్కాను.

తండ్రి కిటికీ వక్కన కూర్చుని బయట చూస్తున్నారు. ముఖమంతా అలసట కనిపిస్తున్నా, కళ్లలో మాత్రం ఒక విచిత్రమైన ప్రశాంతత ఉంది.

“ఎక్కడికి వెళ్తున్నాం రా బాబూ?” అని అడిగారు.

“కాశీకి.”

“కాశీకా? అయ్యో... నా మహాదేవా! ఎన్నో ఏళ్లుగా ఆ యాత్ర చేయాలని కోరుకుంటున్నాను.”

ఆయన ముఖంలో విరిసిన ఆనందం నా హృదయాన్ని గుచ్చింది. అయినా నేను దాన్ని పట్టించుకోనట్టు నటించాను.

ప్రయాణమంతా తండ్రి గత జ్ఞాపకాలను చెబుతూనే ఉన్నారు. నేను చిన్నప్పుడు జ్వరంతో ఆసుపత్రిలో ఉన్నప్పుడు నా పక్కనే ఎలా కూర్చునేవారో... నా స్కూలు ఫీజులు చెల్లించడానికి నా తల్లి తన గాజులు ఎలా అమ్మిందో... నాకు సైకిల్ కొనివ్వడానికి రాత్రివేళల వరకు ఆటో ఎలా నడిపారో...

నేను వింటూనే ఉన్నాను. కానీ చెప్పడానికి నా దగ్గర మాటలు చాలా తక్కువ.

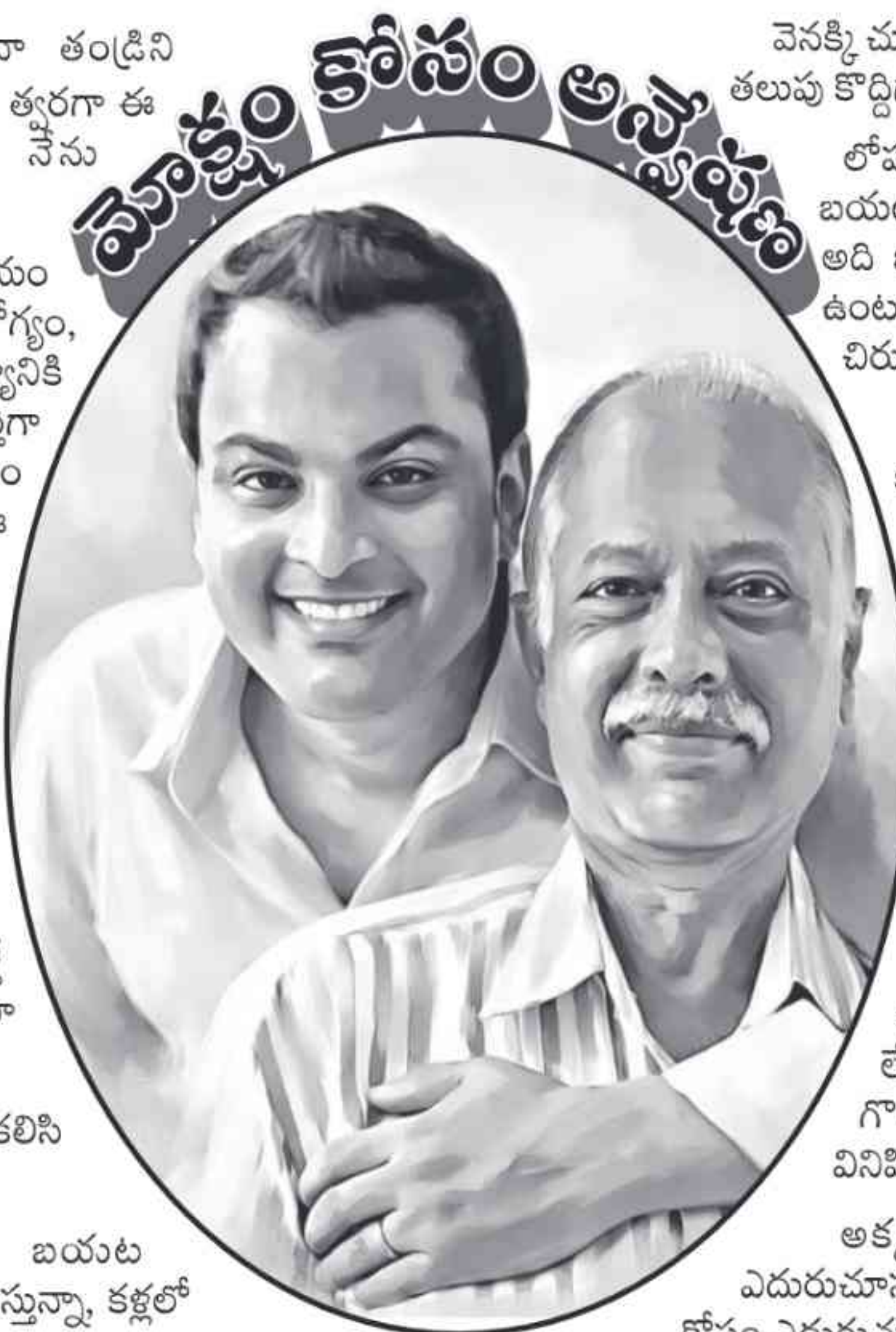
దీర్ఘ ప్రయాణం తర్వాత మేము వారణాసికి చేరుకుని ముక్తి భవన్ కు వెళ్లాం. అక్కడ మరణ నిశ్శబ్దం ఉంటుందని అనుకున్నాను. కానీ నేను చూసింది వేరే ప్రపంచం.

చిన్న చిన్న గదులు...తెల్లని గోడలు... నెమ్మదిగా తిరుగుతున్న పాత ఫ్యాన్లు... మరణం కోసం ఎదురుచూస్తున్నవారి కోసం ప్రార్థనలు చేస్తూ నడుస్తున్న సన్యాసులు...

మాకు కేటాయించిన గదిలో తండ్రిని పడుకోబెట్టాను.

“బాబూ... చాలా అలసిపోయాను. కాసేపు పడుకుంటాను.” నేను తల ఊపాను.

ఆయన నిద్రపోయిన వెంటనే టేబుల్ పై ఉన్న నా బ్యాగ్ తీసుకుని నిశ్శబ్దంగా బయటకు నడిచాను.

వెనక్కి చూడకుండా త్వరగా వెళ్లిపోతుండగా ఒక గది తలుపు కొద్దిగా తెరిచి ఉండడం గమనించాను.

లోపల ఓ వృద్ధుడు కిటికీ దగ్గర కూర్చుని బయట చూస్తున్నాడు. చేతిలో పాత ఫోటో ఉంది. అది బహుశా ఆయన భార్యదో, పిల్లలదో అయి ఉంటుంది. అప్పుడప్పుడు ఆ ఫోటోను చూసి చిరునవ్వు నవ్వుతున్నాడు.

మరో గదిలో ఓ వృద్ధురాలు కళ్లమూసుకుని చేతిలో జపమాలతో ప్రార్థిస్తోంది. ఆమె పక్కన ఎవరూ లేరు. అయినా ఆమె ఒంటరిగా లేదు.

ఆమె జ్ఞాపకాలే ఆమెకు తోడుగా ఉన్నాయి.

వరండా చివరలో మరో వృద్ధ తండ్రి మంచంపై పడుకుని ఉన్నారు. ఆయన చేతిని పట్టుకుని ఒక యువకుడు కూర్చున్నాడు. “నాన్నా... నేను ఉన్నాను. భయపడకండి...” అని మళ్లీ మళ్లీ చెబుతున్నాడు. ఆ వృద్ధుడు అది విన్నాడో లేదో నాకు తెలియదు. కానీ ఆ కొడుకు గొంతులో ప్రేమ మాత్రం స్పష్టంగా వినిపించింది.

అక్కడ ఉన్న ప్రతి ఒక్కరూ మరణాన్ని ఎదురుచూస్తున్నారు. కానీ నిజానికి వారు ఇంకేదో కోసం ఎదురుచూస్తున్నారని నాకు అనిపించింది.

ఒక ఫోన్ కాలే...ఒక ఆప్యాయమైన సందర్శన...

“నాన్నా...” అని పిలిచే కూతురు గొంతు...నేను వచ్చాను” అని చెప్పే కొడుకు మాట...వారు నిజంగా ఎదురుచూస్తున్నది అదే.

అప్పుడే అక్కడి ఒక ఉద్యోగి నాతో అన్నాడు.

“సార్... ఇక్కడికి వచ్చే వాళ్లు మరణానికి భయపడరు. కానీ తమవాళ్లు తమను మర్చిపోయారనే బాధ మాత్రం వారిని లోపల నుంచి కరిగిస్తుంది. కాశీలో చనిపోతే మోక్షం వస్తుందని అంటారు. కానీ సొంత పిల్లల మధ్య ప్రశాంతంగా కన్నుమూయడం, ఒంటరిగా ఇక్కడ మరణించడం రెండూ ఒకటే కావు.” కొద్దిసేపు ఆగి మళ్లీ అన్నాడు. “ఇక్కడికి వచ్చిన చాలా మంది వ్యాధితో కాదు సార్... తమ పిల్లలు తమను వదిలేసారనే బాధతోనే త్వరగా చనిపోతారు.”

ఆ మాటలు నా మనసును కుదిపేశాయి. చుట్టూ చూసాను.

కొన్ని కళ్లు తలుపు వైపు నిలిచిపోయాయి...ఎవరో వస్తారేమో అని. కొన్ని కళ్లు ఆకాశం వైపు చూస్తున్నాయి...ఎవరో పిలుస్తారేమో అని.

మరికొన్ని కళ్లలో ఆశ అనే వెలుగు కూడా మిగిలేదు. మిగిలింది ఒక్క ఎదురుచూపే.

హఠాత్తుగా నాకు నా తండ్రి గుర్తొచ్చారు. నేను పరుగెత్తుకుంటూ తిరిగి గదికి చేరుకున్నాను.

తండ్రి మంచంపై కూర్చుని ఉన్నారు. చెమటలతో తడిసిపోయి, బలహీనంగా, తెరిచి ఉన్న తలుపు వైపు చూస్తున్నారు. నన్ను చూడగానే ఆయన ఊపిరి పీల్చుకున్నారు.

అప్పుడు నా మనసులో ఒక ప్రశ్న మెదిలింది.

“నేను ఇప్పుడు వెళ్లిపోతే... రేపటినుంచి ఈ తలుపు వైపు ఆశగా చూసే మరో ముఖంగా నా తండ్రి కూడా మారిపోరా?” ఆ క్షణంలో ముక్తి భవన్

నాకు కేవలం ఒక భవనం కాదు.

తమ జీవితమంతా ఇతరుల కోసం గడిపిన వారు చివరిసారి ప్రేమతో కూడిన ఒక స్పర్శ కోసం ఎదురుచూసే నిశ్శబ్ద ప్రపంచంలా అనిపించింది.

అలాంటి ఆలోచనల్లో ఉండగానే...

“బాబూ...” అని తండ్రి పిలిచారు. ఏమైంది నాన్నా?”

“నువ్వు వెళ్లేదా?” ఎక్కడికి వెళ్తాను?”

నన్ను ఇక్కడ వదిలేసి వెళ్లాలనే ఉద్దేశంతోనే నన్ను తీసుకొచ్చావని నాకు తెలుసు.” కొద్దిసేపు మౌనంగా ఉండి మళ్లీ అన్నారు. అయినా నేను నిన్ను తప్పుపట్టను. తల్లిదండ్రులు వృద్ధాప్యంలో పిల్లలకు భారంగా మారిపోతారు. బహుశా నేను కూడా నీకు భారమై ఉంటాను.” అని చెబుతూ నా చేతిని గట్టిగా పట్టుకున్నారు. కానీ ఒక విషయం మాత్రం గుర్తుంచుకో బాబూ.” తల్లిదండ్రులకు లభించే గొప్ప మోక్షం కాశీలో చనిపోవడం కాదు. తమ పిల్లల హృదయాల నుంచి తొలగిపోకపోవడం.”

నన్ను ద్వేషించకు బాబూ. నేను చనిపోయిన తర్వాత నా అంత్యక్రియలు మాత్రం చేయి.”

ఆ మాటలు నా హృదయాన్ని ముక్కలు చేశాయి.

“ఇక్కడ ఎక్కువసేపు ఉండకు బాబూ. వెళ్లు... కానీ వెళ్లేముందు నీ తండ్రిని ఒక్కసారి కౌగిలించుకుని, ఒక ముద్దు పెట్టు. ఇంకోసారి నిన్ను హత్తుకోవాలని ఉంది.” అది ఆయన చివరి కోరిక.

“నాన్నా...”

నేను ఆపుకోలేక బిగ్గరగా ఏడ్చేశాను. ఏళ్ల తరబడి నా మనసులో పేరుకుపోయిన స్వార్థం, లెక్కలు... నా కన్నీళ్లలో కరిగిపోయాయి. ఆ రాత్రి నేను ముక్తి భవన్‌లోనే తండ్రి పక్కన పడుకున్నాను. నిద్రలో ఉన్న ఆయన ముఖంపై ముడతలను చూస్తూ ఒక నిజం గ్రహించాను. నా జీవితంలో అత్యంత సురక్షితమైన స్థలం ఒకప్పుడు ఈ మనిషి భుజమే.

నేను భయపడినప్పుడు నన్ను ఒడిలోకి తీసుకున్నవారు ఆయనే. నేను పడిపోయినప్పుడు లేపినవారు ఆయనే. నేను ఓడిపోయినప్పుడు నా వెన్నంటి నిలిచినవారు ఆయనే. అలాంటి తండ్రిని ఆయన జీవితపు చివరి

రోజుల్లో నేను ఎలా వదిలేయగలను?

మరుసటి ఉదయం ఇంటికి తిరిగి వెళ్లేందుకు టికెట్లు బుక్ చేశాను. బయలుదేరే సమయంలో అక్కడి సిబ్బంది తండ్రి ప్రశాంత మరణం కోసం సన్యాసులను పిలిచి ప్రార్థనలు చేయించాలని సిద్ధమయ్యారు. నేను వారిని ఆపేశాను.

“ఇక వాటి అవసరం లేదు,” అన్నాను. మోక్షం పొందింది నా తండ్రి కాదు... మోక్షం పొందింది నేనే.”

తండ్రి ఆశ్చర్యంగా నన్ను చూశారు. అదేంటి బాబూ?” నేను ఆయన చేతిని పట్టుకున్నాను.

పదండి నాన్నా... ఇంటికి వెళ్దాం. ముందు గంగలో స్నానం చేసి పరమేశ్వరుడిని దర్శించుకుందాం.”

అంటే... నేను ఇక్కడ ఉండాల్సిన అవసరం లేదా?” అని అడిగారు. ఎందుకు ఉండాలి?”

విముక్తి కావాల్సింది మీరు కాదు... తన సొంత తండ్రినే భారంగా చూసిన నా మనసే.”

నా తండ్రి కళ్లలో నీళ్లు నిండిపోయాయి.

ఆ క్షణంలో కాశీ ఆలయాల గంటల నాదం కంటే...

ఆ వృద్ధుడి కళ్ల నుంచి జారిన ఆ నిశ్శబ్ద కన్నీటి బొట్టు మరింత పవిత్రంగా అనిపించింది.

నీతి:

ఒకప్పుడు మనకు నడక నేర్పిన తల్లిదండ్రుల చేతిని, వారు వృద్ధాప్యంలో ఉన్నప్పుడు పిల్లలు ఎప్పటికీ వదలకూడదు. తల్లిదండ్రులకు మరణం కంటే ఎక్కువ బాధ ఒంటరితనం. అనారోగ్యం కంటే ఎక్కువ వేదన తమ సొంత పిల్లలు తమను మరచిపోయారనే భావన.

తల్లిదండ్రులకూ, పిల్లలకూ ప్రేమతో అంకితం.

ప్రముఖాంధ్ర అభిమానులకు ఆహ్వానం, అభ్యర్థన!

ప్రముఖాంధ్ర గత 31 సంవత్సరాలుగా నిరాటంకంగా వస్తూనే వుంది. ఎందరో అభిమానులు ఏ పరిమాణంలో సహాయం అందించాలని ఫోన్లు చేస్తున్నారు? ‘వేలు’గా ఇవ్వ అవకాశం లేని అభిమానులున్నామంటున్నారు.

అలాటి మహోదయులకు, మహా హృదయులకూ పరిమితి లేదు, పరిధి లేదు. మీ శక్తికి తగినట్లు, మీ మనసుకు తోచినట్లు సహాయ సహకారము లందచేయండి! ప్రతా ఒక్క నీటిబొట్టు కూడితేనే ప్రవాహమవుతుందీ, జీవనదీ అవుతూంది. చేరిన ప్రతీ నీటిబొట్టునూ దాచుకొని సాగరం తిరిగి మేఘమై, మేఘం వర్షమై చినుకు చినుకుగా భువినెలా సస్యశ్యామల కోమలం చేస్తూ పంటలను పండిస్తూందో - మేమూ అలానే మీ ప్రతీ ‘రూక’నూ ప్రముఖాంధ్రుల భాషా సేవకే వినియోగిస్తాం. ‘ప్రముఖాంధ్ర’ను పంట పొలంగా చేసి, తెలుగు అక్షర విత్తులను పండిస్తాం. ఇదే మా వినతి! ఇదే మా అభ్యర్థన. ఇదే మా హృదయపూర్వక ఆహ్వానం. పోస్టు ద్వారా ఉత్తరాలు వ్రాసి ఉన్న డబ్బులను కూడా హరింపచేయలేం. గ్రహించండి.

రూ. 1001, 2001, 5001, 10,001, 25,001, 50,001 మీ ఇష్టం ఎంతైనా

ప్రముఖాంధ్ర బ్యాంక్ వివరాలు :

Account Name : PRAMUKHANDHRA
Account No : 20011102592
Bank : BANK OF MAHARASTRA, T.NAGAR
IFSC Code : MAHB 0000450

ప్రముఖాంధ్ర

64, తంబయ్యరెడ్డి వీధి, వెస్ట్ మాంబళం, చెన్నై - 33.
మొబైల్ : 98400 48941

అద్భుతమైన సహజ నటుడు గుమ్మడి. వెంకటేశ్వరరావు

పాత్రలు తలుచుకుంటే గుర్తొచ్చేది ఒక్క ఆయనే!
రావికంపాడు లో పుట్టినా...స్కూలింగ్ కొల్లూరు
లో జరిగింది. తెలుగు మాస్టారు జాస్తి శ్రీరాములు
గారి పుణ్యం.....స్వచ్ఛమైన తెలుగు ఉచ్చారణ
పట్టుబడింది.

చచ్చిన చావు...చావకుండా, రకరకాలుగా చచ్చే పాత్రల్ని
పోషించాలంటే...

నిజంగా చచ్చేంత చావుగా ఉంది!

1962లో ఆదుర్తి సుబ్బారావు గారు...ఏముహూర్తంలో...

ఆ దగ్గుతూ దగ్గుతూ...గుండెపట్టుకుని...

చనిపోయే రోల్ ఆయనకు ఇచ్చారో గానీ...

అలాంటి పాత్రలన్నీ...ఆయన్నే వెతుక్కుంటూ వస్తున్నాయి మరి!

ఉమ్మడి తండ్రి గుమ్మడి...ఈ మాట అన్నాడంటే...

మనకు నవ్వొచ్చినా....అదంత తేలికైన విషయం కానే కాదు మరి.

అన్ని చిత్రాల్లోనూ గయ్యాళి అత్తగానో...

అమ్మగానో...వదిన గానో నటించిన...మహా నటి సూర్యకాంతం
లాగే...

తండ్రిగా...అన్నగా...మామగా...బాబాయి గా

గుమ్మడి నటనా అంతే. అనన్య సామాన్యం.

తనకంటే పెద్దవారైన ఎన్.టి.ఆర్. ఓ.ఎ.ఎన్.ఆర్ లకు కూడా ముసలి
తండ్రంటే గుమ్మడి మొదటి ఛాయిస్ అప్పట్లో!

27 ఏళ్ళకే అర్ధాంగి లో తనకంటే 9 ఏళ్ళు పెద్దయిన శాంతకుమారి
భర్తగా జమిందార్ రోల్ లో మొదటిసారిగా నటించి ఔరా అనిపించాడు.

అదే ఏడాదే...జయ సింహ లో ముసలి సేనాపతి రఘువీర్ పాత్రలో
శభాష్ అనిపించుకున్నాడు.

వారి ప్రతిభ అనన్య సామాన్యం.

తడిగుడ్డతో గొంతు కోసే విలనీ పాత్రలు (తోడుదొంగలు, లక్ష్మణాధికారి,
భలే రంగడు,రాజ మకుటం, వాగ్దానం,ఇద్దరు మిత్రులు లాంటివి)...

పౌరాణిక కాలలో....బలరాముడు,ధర్మరాజు, విశ్వామిత్రుడు,
దశరథుడు,భృగు మహర్షి, దూర్వాసుడు, పరశురాముడు, ద్రోణుడు....

హిందూ కాలేజ్ గుంటూరులో.... ఇంటర్ చదువుతుండగా...
నాటకాలు... నటన తో బాటు.... కమ్యూనిస్టు భావజాలం కూడా
పట్టుబడింది.

17 ఏళ్ళకే...ముసలి తండ్రి వేషంలో....బెస్ట్ యాక్టర్ బహుమతి
కొట్టేశాడాయన!

సీనియర్ శ్రీరంజని గారి కుమారుడు....మల్లికార్జునరావు(ఆ తరువాత
దర్శకుడయ్యారు)....గుమ్మడి గారి రూపురేఖలు చూసి....

తప్పక హీరో అయిపోతావ్....అని ఎంకరేజ్ చేసి...మద్రాస్ బాట
పట్టించారు!

మద్రాస్ లో పలానా గుమ్మడి వెంకటేశ్వర రావు వస్తున్నాడు....తెనాలి
నుండి...

రేడియోల పాపు...ఇంకా కుటుంబాన్ని వదలి....అతనికి పాత్రలు
ఇవ్వాలి....అని ఏ నిర్మాత మద్రాస్ లో కాచుక్కాచ్చోడు కదా!

ఎక్కే గుమ్మం....దిగే గుమ్మం!

అప్పుడు ఆదుకున్నది...నందమూరే!

తన రూం లో అప్పటికే రూం మేట్స్ గా.... టి.వి.రాజు,
డి.యోగానంద్ ఉండేవారు.

ప్రక్కరూం ఇప్పించారు తక్కువ అద్దెలో గుమ్మడి గారికి ఎన్.టి.ఆర్.

1950 లో డి.ఎల్. నారాయణ...తీసిన అదృష్టదీపుడు తో మొదలైంది
గుమ్మడి గారి సినీప్రస్థానం.

అది 60 ఏళ్ళ పాటు కొనసాగుతుందని....బహుశా ఆయన కూడా
ఊహించిఉండరు. 2008 లో తీసిన.... జగద్గురు శ్రీ కాశినాయన
చరిత్రం....గుమ్మడి గారి చివరి చిత్రం.

బి.వి. రామానందం గారు....జైవీర బేతాళ...అనే మూవీ జమున
హీరోయిన్ గా...గుమ్మడి హీరోగా మొదలు పెట్టినా.....కారణాంతరాల
వల్ల ఆగిపోయింది!లి

అప్పుడూ...వెన్నుతట్టి ప్రోత్సహించింది....అన్నగారే! 1953 లో సొంత బానర్ ఎన్.ఎ.టి. సంస్థ తీసిన పిచ్చిపుల్లయ్య లో...

1954 లో తీసిన తోడుదొంగలు లో....అద్భుతమైన పాత్రలిచ్చి ప్రోత్సహించారు.

దానితో గుమ్మడి గారి ప్రతిభ వెలికొచ్చింది.

ఏం బ్రదర్....ఆ చేతికున్న ఉంగరం ఏమైంది?...నిన్న ఉంది. నేను చూచాను....

నందమూరి సున్నితంగానే అడిగినా...ఆ గంభీరమైన వాయిస్ వింటే...కొంచెం కంగారు పడ్డా...

అదీ...ఎక్కడో పోయినట్లుంది బ్రదర్ ...అంటూ సర్దుకుంటున్న ఆయన భుజాన చేయి వేసి...

ఈ నెల్లో మీ సంపాదన ఎంత బ్రదర్. ఇంటికెంత పంపించారు! నెలకు పాతిక సంపాదించి...యాభై ఖర్చు చేస్తే....మరి ఉంగరాలుంటాయా!

మన ఆదాయానికి తగ్గట్టే....ఖర్చు ఉండాలి బ్రదర్. హోటల్ కు రిక్సాలో పోవడమెందుకు!....నడిచి పోయి వస్తే....తిన్నది బాగా అరుగుతుంది కూడా.

పెళ్ళైన మగవాడు....తనగురించి...తన సరదాల గురించే కాదు బ్రదర్...పొదుపు చేసి ఇల్లు గడపాలి.

ఒక్కసారి ఈ అప్పులు....తాకట్టులూ అంటూ మొదలు పెట్టే...ఇక పురోగతి ఉండదు బ్రదర్.....

ఎన్.టి.ఆర్.....చెప్పిన ఈ మాటలు...ఆ వ్యక్తికి గుణపాఠం నేర్పించిందంటే అతిశయోక్తి కాదు.

ఆయన మరెవరో కాదు...

తెరమీద ఆ నందమూరికే ఎన్నో చిత్రాలలో....

తండ్రి పాత్రలు వేసి...

బుద్ధులు సుద్దులు నేర్పించే గుమ్మడి వెంకటేశ్వర రావు గారే!

ఎవరు ఒప్పుకున్నా ఒప్పుకోకపోయినా....

అప్పట్లో....ఎన్.టి.ఆర్ గ్రూప్.....ఎ.ఎన్.ఆర్. గ్రూప్....అంటూ ఉండేవి తెలుగు సినీరంగాన!

ఆ కాంప్ లో నటుడు....ఈ కాంప్ లో మనలేదు!

కానీ ఈ కాంపులకు అతీతంగా అందరికీ కావలసిన వ్యక్తులు నలుగురు.

ఎస్.వి.ఆర్, గుమ్మడి, సూర్యకాంతం & సావిత్రి.

అన్నిభాషలలో కలిపి....500 పైగా....సినిమాలు!

నేషనల్ ఫిల్మ్ అవార్డులకు జ్యూరీ మెంబర్ గా 3 సార్లు...గౌరవం.

మహామంత్రి తిమ్మరుసు(1963), మరో మలుపు(1982)...ఈ రెండు చిత్రాలు....ఇంటికి రెండు నందులను తెచ్చాయి.

జ్యోతి & సీతాకళ్యాణం....పాత్రలకు ఫిల్మ్ ఫేర్ అవార్డులు.

రఘుపతి వెంకయ్య నాయుడు పురస్కారం.

తీపిగుర్తులు - చేదుజ్ఞాపకాలు.....ఆయన విరచితమైన అద్భుతమైన పుస్తకం.

ఇవన్నీ ఓ ఎత్తైతే....2010 జనవరి లో... డిజిటలైజ్ చేసిన మాయాబజార్ వర్ణ చిత్రం....చూసి....

బహుశా ఇది చూసి తరించడానికే....నేను ఇంకా బ్రతికున్నానేమో....అని ఆయన మురిసి పోవడం....

ఆ తరువాత...26 జనవరి 2010 న మన ప్రియతమ నటుడు గుమ్మడి వెంకటేశ్వర రావు గారు....స్వర్గస్తులవడం జరిగింది.

చిన్న వయసులోనే....పెద్దపెద్ద పాత్రలకు అంకితమైనా....

గుమ్మడి గారి సహజ నటన తెలుగు ప్రేక్షకులు మరచిపోలేరు. తెలుగువారి గుండెల్లో గుమ్మడి గారి స్థానం సుస్థిరం.

అద్భుతమైన సహజ నటుడు గుమ్మడి. వెంకటేశ్వరరావు

- డాక్టర్. కె.వి.ఎస్. ప్రసాద్. □

షుగర్ అంటే ఏమిటి?!

మొదటి చక్కెర మిల్లును 1868 లో బ్రిటిష్ వారు భారతదేశంలో స్థాపించారు. “ఈ చక్కెర మిల్లును స్థాపించడానికి ముందు, భారతీయ ప్రజలు స్వచ్ఛమైన స్థానిక బెల్లం తినేవారు, అందువల్ల వారు ఎప్పుడూ అనారోగ్యానికి గురికావడం లేదు.”

చక్కెర అనేది ఒక రకమైన విషం, ఇది అనేక వ్యాధులకు కారణమని నిరూపించబడింది. దీన్ని వివరంగా తెలియజేయడమైనది...

(1) - చక్కెర తయారీ ప్రక్రియలో ఉపయోగించే ప్రధాన పదార్థం సల్ఫర్. బాణసంచా తయారీలో ఉపయోగించే మసాలా సల్ఫర్!

(2) - సల్ఫర్ చాలా భారీ రసాయన మూలకం. అది మానవ శరీరంలోకి వెళ్ళిన తర్వాత, దాన్ని బయటకు తీయడం అసాధ్యం అవుతుంది.

(3) - చక్కెర చెడు కొలెస్ట్రాల్ స్థాయిని పెంచుతుంది, దీనివల్ల గుండెపోటు వస్తుంది.

(4) - చక్కెర శరీర బరువును అధికంగా పెంచుతుంది, దీనివల్ల వం బకాయం వస్తుంది.

(5) - చక్కెర రక్తపోటును పెంచుతుంది.

(6) - మెదడు దాడికి చక్కెర ప్రధాన కారణమని నిరూపించబడింది.

(7) - ఆధునిక వైద్య శాస్త్రం చక్కెరలో తీపి రుచిని సుక్రోజ్ గా గుర్తిస్తుంది. సుక్రోజ్ మానవులకు మరియు జంతువులకు జీర్ణించుకోవడం కష్టం.

(8) - చక్కెర తయారీ ప్రక్రియలో ఇరవై మూడు హానికరమైన రసాయనాలను ఉపయోగిస్తారు.

(9) - డయాబెటిస్ కు ప్రధాన కారణం చక్కెర.

(10) - కడుపు పుండుకు చక్కెర ప్రధాన కారణం.

(11) - శరీరంలో ట్రైగ్లిజరైడ్స్ పెరుగుదల చక్కెర వల్ల వస్తుంది.

(12) - పక్షవాతం రావడానికి చక్కెర ప్రధాన కారణం.

(13) సాధ్యమైనంతవరకు, చక్కెరను వదిలివేసి, స్వచ్ఛమైన బెల్లం తినడం ప్రారంభించండి.

దయచేసి ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకోవడానికి మీ స్నేహితులు, బంధువులు మరియు సమూహాలలో ఈ సమాచారాన్ని వ్యాప్తి చేయండి. ...

షుగర్ కు చీ చెప్పండి... □

శ్రీశ్రీశ్రీ విద్యాప్రకాశనందగిరి స్వాముల వారు

శ్రీశుకబ్రహ్మశ్రమము, శ్రీకాళహస్తి.

దేహదృష్టిని విడనాడవలెను

మిథిలా నగరమును జనకమహారాజు పరిపాలించు రోజులవి. జనకభూపాలుడు గొప్ప ధార్మికసంపన్నుడు. ఆధ్యాత్మికజిజ్ఞాస పరిపూర్ణముగ కలవాడు. అష్టావక్రుడు, యాజ్ఞవల్క్యుడు మొదలైన అనుభూతి పరులగు గురువరేణ్యుల యొద్ద బ్రహ్మజ్ఞానమును బడసినవాడు.

అట్టి మైథిలేశుడగు జనకుడు ఒకనాడు తన యాస్థానమున బ్రహ్మాండమైన సభ నొకదానిని జరుపుచుండెను. ఆ సభకు గొప్ప గొప్ప పండితులు, కవులు, భాషాప్రవీణులు, శాస్త్రకోవిదులు పలువురు విచ్చేసిరి. పండితప్రకాండలచే, విద్యాధురంధరులచే ఆ సభ కిటకిటలాడుచుండెను. సభ ప్రశాంతముగ జరుగుచుండ, సభ్యులు తమ పాండిత్య ప్రకర్షను వెలిబుచ్చుచుండ, ఒక్కొక్కరు తమతమ విద్యా వైదుష్యమును భూపాలునకు పరిచయము చేయుచుండ ఇంతలో ఆ సభాభవనము లోనికి ఒకానొక మహర్షి ప్రవేశించి నేరుగా భూపతియున్న స్థానమున కరుదెంచుచుండెను. అతనిపేరు అష్టావక్రుడు, శరీరమున ఎనిమిది వంకర లుండుటవలన అష్టావక్రుడను పేరు కలిగినది. అతడు గొప్ప తపస్సుచేసిన మహనీయుడు, బహుకాలము తత్త్వవిచారణ నలిపి, తీవ్ర సాధనమొనర్చి ఇంద్రియములను, మనస్సును అదుపులోనికి తెచ్చుకొని స్వస్వరూప పరమాత్మ సాక్షాత్కారమును బొందిన మహర్షి సత్తము డతడు. అతని ముఖము బ్రహ్మవర్చస్సుచే దేదీప్యమానముగ ప్రకాశించుచుండెను.

అట్టి మహనీయుడగు ఋషినత్తముడు సభాభవనములో ప్రవేశించుటతోడనే, సభలో ఆసీనులైన కవిశేఖరులు పండిత ప్రకాండలు, ఆ మహర్షియొక్క భౌతిక దేహమందలి వంకరలను చూచి ఒక్కొక్కరి పకపక నవ్విరి. ఈ ప్రకారముగ సభ్యులందరును తన్నుగాంచి బిగ్గరగ నవ్వుచుండ వారలనుజూచి అష్టావక్రుడున్న పెద్దగా

నవ్వెను. ఇంతలో జనకమహారాజు తన సింహాసనముపై నుండి దిగివచ్చి ఆ ఋషివర్యుని కెదురేగి వారిని ఆహ్వానించి సత్కరించి ఉన్నతాసనము పై గూర్చుండ బెట్టెను. తదుపరి సభాకార్యకలాపము లన్నియు ఉచితరీతి నెరవేర్చ బడెను. కొంత తడవునకు సభాసమాప్తము కాగా సభ్యులు వారివారి గృహములకు నిష్క్రమించిరి.

సభ్యులందఱను వెడలిన పిదప జనకమహారాజు వినయాన్వితముడై అష్టావక్రుని ఈ ప్రకారముగ ప్రశ్నించెను “మహాత్మా! తాము సభలో ప్రవేశించగనే ఇచట ఆసీనులైన వారందఱును ఒక్కసారిగా నవ్విరి. ఆ నవ్వునకు కారణమేదియో నాకు తెలియును. తమ శరీరమందలి వంకరలు చూచి వారు నవ్వియుందురు. కాని తమరేల వారిని చూచి నవ్విరో నాకు అర్థమగుటలేదు. మహాత్మా! తాము నవ్వుటకు గల కారణమేదియో దయచేసి తెలుపప్రార్థన”. ఆ వాక్యములను విని గురుదేవు

డీప్రకారముగ సముచిత సమాధాన మొసంగెను

ఓ రాజా! “పండితుల సమావేశము జరుగనున్నది. తాము దయచేయుడు” అని మీరు నన్నాహ్వానించిరి. అందులకు నేను చాల సంతోషించితిని. అట్టి అపూర్వ అవకాశము లభించెనుగదా అని లోలోనహాహా పరమానందపడితిని. కాని తీరా, సభలోనికి ప్రవేశించగనే సభ్యుల యొక్క ప్రవర్తన, వారి వైఖరి చూచి నాకు పట్టరాని నవ్వు వచ్చినది. మాదిగవారి సభలోనికి జనకుడు నన్నేల ఆహ్వానించెనను వితర్కము నాలో కలిగినది.

ఋషిపుంగవుని యా వచనములను వినగనే ‘జనకుడాశ్చర్య చకితుడై దేవా! ఇట్లెల వచించుచున్నారు?! మహామహాపండితు లందఱును విచ్చేసిన దీనిని మాదిగవారి సభ అని ఏల వాక్రుచ్చుచున్నారు? అని ప్రశ్నింప అంతట ఆచార్యుడిట్లు వచించెను.

“భూపాలా! మనుజులలో మూడు తరగతుల వారుందురు. కొందఱికి దేహదృష్టి, కొందరికి మనోదృష్టి, మఱి కొందరికి ఆత్మదృష్టి యుండును. ఒక ప్రాణిని చూడగానే బాహ్య ఆకారము మాత్రమే కొందఱికి గోచరించుచుండును. వారి రూపురేఖలు, వారి సౌందర్యము, వారి కట్టు, వారిబొట్టు, వారి జాతి, వారికులము, వారి రంగు ఇవి మాత్రమే వారి దృష్టికి అగపడుచుండెను. ఇట్టివారు దేహదృష్టి కలవారు. మఱి కొందరికి ఒక ప్రాణిని చూడగనే అతని విద్యుత్తు, అతని పాండితీ ప్రకర్ష అతని సాహిత్యసంపద, అతని చదువుసంధ్యలు, గోచరించు చుండెను. ఇట్టివారు మనోదృష్టి కలవారు. మఱి కొందఱు ఒక ప్రాణిని చూడగనే అతని హృదయమందు వెలుగొందుచున్న సర్వభూతాంతర్యుర్నియగు పరమాత్మయే గోచరించును. ఇట్టివారు ఆత్మదృష్టి కలవారు. వీరు ఉత్తమోత్తములు. మనోదృష్టి కలవారు మధ్యములు. దేహదృష్టి కలవారు అధములు. ఎన్ని విద్యలు కలిగియున్నను ‘భౌతికదృష్టిని, స్థూలదృష్టిని, దేహదృష్టిని విడనాడనిచో, ఆత్మదృష్టిని సంపాదించనిచో ఆ విద్యలన్నియు నిరుపయోగములే యగును. ఏనాటికైనను మానవుడు ఆత్మదృష్టిని సంపాదించియే తీరవలెను. అదియే జీవిత లక్ష్యము. జన్మ సార్థకత కదియే వీకైక విధానము.

“ఓ రాజా! మాదిగవారు సామాన్యముగ చెప్పులు మొదలైనవి కుట్టుచుందురు. చర్మముపైననే వారు తమదృష్టిని సదా ప్రసరించు చుందురు. గొప్ప పండితుడైన ఎవని దృష్టి చర్మముపైననే యుండునో ఎవడు దేహమును మాత్రమే చూచుచు దేహియగు ఆత్మను విస్మరించు చుండునో అతడు మహామేధావియైనను దేహదృష్టి కలిగియుండుట వలన మాదిగవానితో సమానుడే యగును. ఓ రాజా! ఋషి సమావేశ పరచినది పండితమహాసభయని పేర్కొంటిరి. కాని ఆసభలో ఆసీను లైన వారందఱు నాదేహమునే చూచిరికాని, నాఆత్మను గాదు. నా చర్మమునే వీక్షించిరికాని నాలోని చిత్స్వరూపమును గాదు.

నా దేహ వికారములనే గమనించి నవ్విరి కాని దేహాంతర్గత పరమాత్మను సందర్శించలేదు. తోలు పైననే దృష్టి కలవారు దేహభ్రాంతిని విడనాడని వారు ఎంత చదువు చదువుకొని యున్నను మాదిగవారి చర్మను (చర్మావలోకనమును) అవలంబించిన వారే యగుదురు. జనకమహారాజు నన్ను పండితుల సభకు ఆహ్వానించెనేకాని అచట కూర్చొనిన వారందఱు మాదిగవారుగ కన్పించు చున్నారు! అని నాకు నవ్వు వచ్చినది.

ఈప్రకారము అష్టావక్రమునీంద్రుడు చక్కని హితవాక్యములను పలుకగా జనకభూపాలుడు అచ్చెరువొంది, ఆత్మదృష్టియొక్క

ప్రాశస్త్యమును, దేహదృష్టియొక్క నికృష్టత్వమును గుర్తెరిగినవాడై సదా ఆత్మావలోకనతత్పరుడై జీవితమును చరితార్థ మెనర్చుకొనెను.

కావున జనులు అభ్యాసవశమున దేహదృష్టిని క్రమక్రమముగ విడనాడవలయును. తాము వాస్తవముగ శాశ్వత ఆత్మయేకాని క్షణికముగ దేహము కాదని మరలమరల భావించుచుండవలెను. ఎంతటి విద్యావైదుష్యము కలిగియున్నను తాను దేహమేయని తలంచు వానికి ఏకాలమందును శాంతి కలుగనేరదు. కావున శరీరభావనను వీడి ఆత్మభావనను బలపఱచుకొనుచు జీవితమును పరమానంద మయముగ నొనర్చుకొనవలయును!

నీతి:- మానవుని యధార్థస్వరూపము ఆత్మయే కాని దేహము కాదు. కాబట్టి జడమైన దేహముపై అభిమానమును వదిలి ఆత్మయే తానని భావించుచు పరమానంద మనుభవించవలయును. □

సుందరకాండ పారాయణ వల్ల సకల దోషాలు తొలగి పోతాయి. శని,రాహు,కుజ, కేతు దోషాల వల్ల మనుషులు ఎన్నో కష్ట నష్టాలకు గురి అవుతూ ఉన్నారు.అటువంటి బాధల నుంచి విముక్తిపొందేందుకు సుందరకాండ పారాయణను చేయడం అత్యంత శ్రేష్ఠమని సాక్షాత్తు పరమశివుడు పార్వతి దేవితో ఓ సందర్భంలో అంటాడు. 'ఓ పార్వతీ! సకల దేవతల్లో శ్రీరాముడు ఎంతగొప్పవాడో, ఉన్నతుడో,వృక్షజాతుల్లో కల్ప వృక్షం ఎంత మంగళకరమైనదో, అంతటి గొప్పది అయిన ఆది కావ్యమైన శ్రీమద్రామాయణంలో అత్యంత కీలకమైనది సుందరకాండ. సుందరకాండ పారాయణ తులసివనంలో చేస్తే ఎంతో మేలు జరుగుతుంది. బిల్వవృక్షం వద్ద చేసినా ఎంతో పుణ్యం లభిస్తుంది.నదీ తీరాల్లో సుందరకాండ పారాయణ ఎంతో శుభప్రదం. ఇంట్లో పారాయణ చేసేవారు శుచి, శుభ్రత లను పాటించాలి. సుందరకాండ పారాయణం వల్ల మనిషిలో ఉదాత్త గుణాలు కలుగుతాయి.ఎవరితోనూ తగవులు లేకుండా ప్రశాంతంగా జీవనం సాగించేందుకు అవసరమైన బుద్ధిని ఆంజనేయుడు ప్రసాదిస్తాడు. సుగ్రీవుని మంత్రిగా ఆంజనే యుడు

సుందరకాండ పారాయణంతో సకల దోషాల విముక్తి

రామలక్ష్మణులను చూసిన నాటి నుంచి శ్రీరామ పట్టాభిషేకం వరకూ వహించిన పాత్ర ఆయనలోని బుద్ధి బలాన్నీ, యశోధైర్యాన్ని సుబోధకం చేస్తుంది.

ఆంజనయుణ్ణి కేవలం వానరంగా కాకుండా, ఈశ్వరాంశ సంభూతు నిగా, శ్రీరామచంద్రు నికి నమ్మిన బంటుగా ఆరాధిస్తే ఎంతో మేలు జరుగుతుంది. నవగ్రహ పీడలు తొలగి పోతాయి. మనిషిలో నిదానం వృద్ధి చెందుతుంది.ఏ కార్యాన్ని చేపట్టినా ఆలోచనకు పదును పెట్టగలుగుతారు. ఆలోచన లేకుండా ఏ పని చేపట్టినా అది సక్రమమైన రీతిలో పూర్తి కాదు. అంతేకాక,అహంకార, మమకారాలకు ప్రభావితం కాకుండా మనిషి సంయమనాన్ని అలవర్చుకోగలుగుతాడు. ప్రలోభా లాకు, బెదిరింపులకు చలించకుండా తన పనిని సక్రమంగా నిర్వహించుకోగలుగు తాడు. బృహద్ధర్మపురాణంలో సుందర కాండ పారాయణ పాశస్త్వాన్ని గురించి వివరించ బడింది. మనిషికి ఐశ్వర్యం ఎంత ముఖ్యమో, ఆరోగ్యం అంతకంటే ఎక్కువ.

ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యమనే సామెత అందుకే పుట్టింది. మనిషిలో నైరాశ్యాన్ని పోగొట్టి, ధైర్యాన్నీ,ఉత్సాహాన్ని కలిగించేది సుందర కాండ. కుటుంబ పరమైన క్లेशాల్లో ఉన్నవారు సుందరకాండ పారాయణ చేస్తే వీలైనంత త్వరలోనే వాటి నుంచి విముక్తి పొందుతారు. మనిషిలోఏకాగ్రతను పెంచు తుంది.చేపట్టిన ప్రతి పని విజయవంతం అవుతుంది.

సుందరకాండ పారాయణకు మన పెద్దలు అత్యధిక ప్రాధాన్యం ఇచ్చారు.ఆంజనేయుడు సీతామాత కోసం లంకా నగరంలో అన్వేషించిన సమయంలో అడుగడుగునా ఎదురైన అడ్డంకి లను ఏ విధంగాతొలగించుకుంటూ ముందుకు సాగుతాడో మనిషి కూడా తాను చేపట్టిన పనికి ఎదురైన అవరోధాలను తొల గించుకోవడానికి సుందరకాండ పారాయణ ఎంతో ఉపయోగ పడుతుంది. □

పడుకోవాలంటే పాటించే 15 సూత్రాలు

1. నిర్మానుష్యంగా, నిర్జన గృహంలో, ఒంటరిగా పడుకోవద్దు. దేవాలయం మరియు స్మశానవాటికలో కూడా పడుకోకూడదు. (మనుస్మృతి). 2. పడుకొని ఉన్న వారిని అకస్మాత్తుగా నిద్ర లేపకూడదు (విష్ణుస్మృతి). 3. విద్యార్థి, నౌకరు, మరియు ద్వారపాలకుడు వీరు అధిక సమయం నిద్రపోతున్నచో, వీరిని మేల్కొల్ప వచ్చును.(చాణక్య నీతి). 4. ఆరోగ్యవంతులు ఆయు రక్త కోసం బ్రహ్మ ముహూర్తంలో నిద్ర లేవాలి (దేవీ భాగవతము). పూర్తిగా చీకటి గదిలో నిద్రించవద్దు. (పద్మ పురాణము). 5. తడి పాదములతో నిద్రించవద్దు. పొడి పాదాలతో నిద్రించడం వలన లక్ష్మి (ధనం) ప్రాప్తిస్తుంది. (అత్రి స్మృతి). విరిగిన పడకపై, ఎంగిలి మొహంతో పడుకోవడం నిషేధం. (మహాభారతం). 6. నగ్నంగా, వివస్త్రులై పడుకోకూడదు. (గౌతమ ధర్మ సూత్రం). 7. తూర్పు ముఖంగా తల పెట్టి నిద్రించిన విద్య, పశ్చిమ వైపు తల పెట్టి నిద్రించిన ప్రబల చింత, ఉత్తరము వైపు తల పెట్టి నిద్రించిన హాని, మృత్యువు, ఇంకా దక్షిణ ముఖంగా తల పెట్టి నిద్రించినచో ధనము, ఆయువు ప్రాప్తిస్తుంది. (ఆచార మయూఖ్). 8. పగటిపూట ఎప్పుడు కూడా

శయన నియమాలు

నిద్రించవద్దు. కానీ జ్యేష్ఠ మాసంలో 1 ముహూర్తం (48నిమిషాలు) నిద్రిస్తారు.(పగటిపూట నిద్ర రోగ హేతువు మరియు ఆయు క్షీణత కలుగ చేస్తుంది). 9. పగటిపూట సూర్యోదయము మరియు సూర్యాస్తమయం వరకు పడుకొనే వారు రోగి మరియు దరిద్రులు అవుతారు. (బ్రహ్మ వైవర్తపురాణం). 10. సూర్యాస్తమయానికి ఒక ప్రహరం (సుమారు మూడు 3 గంటల) తరువాతనే పడుకోవాలి. 11. ఎడమవైపు పడుకోవడం వలన స్వస్థత లభిస్తుంది. 12. దక్షిణ దిశలో పాదములు పెట్టి ఎవడూ నిద్రించకూడదు. యముడు మరియు దుష్ట గ్రహముల నివాసము వుంటారు. దక్షిణ దిశలో కాళ్ళు పెట్టడం వలన చెవుల్లో గాలి నిండుతుంది. మెదడుకు రక్త సరఫరా మందగిస్తుంది. మతిమరుపు, మృత్యువు లేదా అసంఖ్యాకమైన రోగాలు చుట్టుముడుతాయి. 13. గుండెపై చేయి వేసుకుని, చెత్తు యొక్క బీము కింద, కాలుపై కాలు వేసుకుని నిద్రించ రాదు. 14. పడక మీద త్రాగడం- తినడం చేయకూడదు. 15. పడుకొని పుస్తక పఠనం చేయడానికి వీల్లేదు. పడుకొని చదవడం వలన నేత్ర జ్యోతి మసక బారుతుంది. ఈ 15 నియమాలను అనుసరించేవారు యశస్వి, నిరోగి, మరియు దీర్ఘాయువుంతుడు అవుతారు □

జీత రక రేఖ

లేచి నిలబడు, ధైర్యంగా ధృడంగా ఉండు.
మొత్తం బాధ్యతనంతా నీ భుజస్కంధాల
మీదనే వేసుకో. నీ భవిష్యతుకు నీవే
భాద్యుడవని తెలుసుకో. నీకు కావలసిన బలం,
మద్దతు అన్నీ నీలోనే ఉన్నాయి.

- స్వామి వివేకానంద

**అపూర్వ స్వవ భాందార: మాతర్ భారతీ దృష్టతే
వ్యయతే వృద్ధి మాయాతి క్షయమాయాతి సంచయతే!**

తల్లి సరస్వతీదేవి నిధి అపూర్వమైనది. సంగ్రహిస్తే నష్టమవుతుంది కాబట్టి బుద్ధిమంతులు కావ్యాలు, శాస్త్రాల అధ్యాపనంలో లేదా చర్చలలో ఆనందిస్తూ ఉంటారు. మూర్ఖులు నిద్ర కలహాలకు కాలాన్ని వృధా చేస్తూ ఉంటారు అని పెద్దలన్నారు. అలా నేను చదువుకున్న చదువు ప్రముఖాంధ్రలో వ్రాయక ముందు ఎంత వృధా అయ్యిందో నాకు తెలిసి వచ్చింది. కలకత్తాలో తాను చదువుకునే రోజుల్లో కళాశాలలో విద్యార్థులు సరస్వతి పూజ చేసుకునేందుకు స్వాంతంత్ర్యం ఉండాలంటూ నేతాజి సుభాష్ చంద్ర బోస్ ధర్మాను నిర్వహించారు. ఇప్పుడా సరస్వతి ప్రస్తావన తెచ్చేవారే లేరు. నాన్నగారెప్పుడూ మాటలలో నీకు సముద్రాల రాఘవాచారి గారితో అక్షరాభ్యాసం చేయించానని చెప్పతూ గుర్తు చేస్తూ వుండేవారు. అంతటి పెద్ద గురువు వద్ద ఓనమాలు దిద్దిన నేను నలభై ఏళ్ళ తరువాత చదివిన చదువు సార్థకం చేసుకుంటూ ఏదో కొద్దిపాటి పేరుని ఈ ప్రముఖాంధ్ర ద్వారా తెచ్చుకున్నాను. నాన్నగారొకసారి బాసర వెళ్ళినప్పుడూ ఒక కలాన్ని కొని ఆ కలాన్ని సరస్వతీ దేవి పాదాల వద్ద పూజ చేయించి నాకు బహుకరించారు. ఆ తల్లి అనుగ్రహం గురువుల ఆశీర్వాదం, తనలా తన కొడుకు పేరు తెచ్చుకోవాలనే ఆ తండ్రి తపన ఈ మూడూ నాకు దొరికిన వరాలు. మహాకవి కాళిదాసుకి సరస్వతీమాత నాలుకపై వ్రాసిన వెంటనే అతనికి కవిత్వా జ్ఞానం అభింది. అంతటివారితో పోల్చి దగ్గవాడిని కాకపోయినా భాళీదాసుని మాత్రం కాదని ఖచ్చితంగా చెప్పగలను.

గురుపూర్ణిమ సందర్భంగా వీరందరినీ గుర్తు చేసుకుంటూ మీతో ఇలా పంచుకున్నాను.

గురుపూర్ణిమ అంటే గురువులను పూజించి, మంత్రోపదేశం పొంది ప్రసన్నం గావించుకోవడం కాదు. గు - అనగా అజ్ఞానము, రు - అనగా నిర్మూలించడం, మనలోని అజ్ఞానాన్ని తొలగించి జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించేవారే గురువు. అజ్ఞానం లేని పరిపూర్ణ మనసు నందు ఏ దోషములు ప్రవేశించవు. మనో మాలిన్యాన్ని తొలగించి దేవుణ్ణి దర్శించే భాగ్యాన్ని కలిగించే గురువు కావాలి. అటువంటి గురువు దొరకడం అంత తేలిక కాదు. ఈ అంతరార్థాన్ని తెలుసుకుంటే మనకు దైవ అనుగ్రహం కలుగుతుంది.

సత్యసాయి బాబావరన్నట్టు

**“దేవుడనగా వేరు దేశమందున లేదు
దేవుడనగా తనదు దేహమందే
పాపమనగా వేరు పరదేశమున లేదు
తాను చేయు పనుల తగిలియుండు.”**

అవును కదా మనలో వుండే దైవత్వాన్ని మనకు చూపే గురువు కోసం అన్వేషించండి. జన్మ సార్థకత పొందండి.

పులిహోర ప్రసాదంగా ఎందుకు మారిందో.. దాని వెనక ఉన్న కథ ఏమిటో తెలుసుకోండి..

పులిహోర అంటే చిన్న పిల్లల దగ్గర నుండి పెద్దవారి వరకు అందరూ ఇష్టంగా తింటారు. పులిహోరను మూజలు చేసినప్పుడు నైవేద్యంగా పెడుతూ ఉంటాం. పులిహోరను మన పూర్వీకుల కాలం నుండి పూజలకు నైవేద్యంగా పెడుతున్నారు. పూజల సమయంలో దేనికి లేని ప్రాముఖ్యత పులిహోరకు ఎందుకు వచ్చిందో తెలుసుకుందాం. పాండవులు

పులిహోరప్రసాదం

అజ్ఞాతవాసంలో రకరకాల వేషాలను వేసిన సంగతి తెలిసిందే. పాండవులలో బీముడు వంటవాడిగా వేషం వేసి ఎన్నో రకాల వంటకాలను సృష్టించారు. ఆ వంటకాలలో పులిహోర ఒకటి. ఈ విషయం మనకు పురాణ కథలు, చారిత్రక ఆధారాల ద్వారా తెలుస్తుంది. ఇంత ప్రాచుర్యం ఉన్నా పులిహోర ఆ తర్వాత క్రమంగా దక్షిణ భారతదేశం అంతా ప్రాచుర్యం పొందింది.

కొత్త రుచులను ఆస్వాదించే తెలుగువారు ఈ వంటకానికి పులిహోర అని పేరు పెట్టి ఆస్వాదించటం ప్రారంభించారు. కుళుత్తుంగ చోళుల పరిపాలన ఉన్న సమయంలో తమిళనాడు, కర్ణాటక ప్రాంతాలలో దైవానికి ఆరగింపు చర్యగా ఉత్తమ జాతి పువ్వులను, పండ్లను, తినుబండారాలను

పెట్టటం ఒక ఆచారంగా ఉండేదట. ముఖ్యంగా శ్రీ వైష్ణవులు, అయ్యంగార్లు ఈ వద్ద తిని ప్రారంభించి ప్రాచుర్యం చేయటంతో ఇతర ప్రాంతాల వారు కూడా ఆరగింపు చర్యను చేయటం ప్రారంభించారు. ఆ తర్వాతి కాలంలో పులిహోరను దేవుడికి నైవేద్యంగా పెట్టి ఆ తర్వాత భక్తులకు పంచటం ప్రారంభం అయింది.

పులిహోరలో శుభానికి, ఆరోగ్యానికి సూచికగా ఉండే పసుపును ఉపయోగిస్తారు. అందువల్ల ఒక వైపు ఆధ్యాత్మిక పరంగాను మరోవైపు ఆరోగ్యవరంగాను దోహదపడుతుంది. హిందూ ధర్మంలో పులిహోరను తప్పనిసరిగా తినవలసిన ఆహారంగా చెప్పటమే కాకుండా పండితులు దివ్య ఆహారంగా చెప్పటంతో కేరళ, కర్ణాటక, తమిళనాడు రాష్ట్రాల్లో పులియోగారే అని మన రాష్ట్రంలో పులిహోర అని పేరు పొందింది. పులిహోర అంటే కళ్ళకు అద్దుకొని తినే ఆహారంగా ప్రాచుర్యం పొందింది. చాలా దేవాలయాల్లో పులిహోరను ప్రసాదంగా పెట్టటం మనం చూస్తూనే ఉంటాం.

తిరుమల తిరుపతి లో పులిహోరను రాశి గా పోసి చేసే సేవను తిరుప్పావడ సేవ అంటారు.

సర్వేజనాః సుఖినోభవంతు

శ్రీ మీనా ఫుడ్స్

నాణ్యమైన బస్, బ్రెడ్లు, రస్కులు
& బిస్కెట్స్ తయారుచేయబడును

డో.నెం. 2-2, కుముదవల్లి (V), భీమవరం - 534 210

పాలకోడేరు మండలం, ప॥గో॥జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్.

www.meenafoods.com, Yahoo : Info@meenafoodsyahoo.com

NAGARJUNA SAGAR DAM

SRISAILAM DAM

GODAVARI BRIDGE

SRI KANAKADURGAMMA FLYOVER

cement.kcp.co.in

WhatsApp : 6309909109

BUILDING THE NATION SINCE 1958

THE KCP Limited, Cement Marketing Head Quarter: Plot No. 10, GayatriHills, MLA & MP Colony Road No. 10 C, Jubilee Hills,
Hyderabad - 500 033, Tel: 040-23253503 / 508, Cell: 9989597775, mail: ceo.cb@kcp.co.in